



ERNESTINOVO 2020 | STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE ERNESTINOVO 2015.-2020.



OPĆINA ERNESTINOVO

# ERNESTINOVO 2020

## STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE ERNESTINOVO 2015.-2020.



OPĆINA ERNESTINOVO

## STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE ERNESTINOVO

2015. - 2020.

Veljača 2017.

**NARUČITELJ**

Općina Ernestinovo  
Vladimira Nazora 64  
31215 Ernestinovo  
<http://www.opcinaernestinovo.com/>

**ZA NARUČITELJA**

Matija Greif, načelnik

**IZVODAČ**

Modra nit d.o.o.  
Lorenza Jägera 6/3  
31000 Osijek

**VODITELJICA TIMA ZA IZRADU STRATEGIJE**

Sonja Vuković

**ČLANOVI TIMA**

Blanka Turza  
Snježana Kralj

**OBLIKOVANJE**

Matej Žižanović, Boris Munk | Modra nit d.o.o.

**FOTOGRAFIJE**

Dino Tijardović (*osim str. 39., 71.*)  
Darko Pejić (*str. 39., 71.*)

Izrada dokumenta financirana je EU sredstvima kroz provedbu podmjere 71. Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000 i druga područja visoke prirodne vrijednosti - provedba operacije 71.1. Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave.



Strategija je izrađena u suradnji s koordinatorom regionalnog razvoja za područje Osječko-baranjske županije, Regionalnom razvojnom agencijom Slavonije i Baranje.



OPĆINA ERNESTINOVO

## STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE ERNESTINOVO

2015. - 2020.

Veljača 2017.

# I. SADRŽAJ

1. Riječ načelnika .....	1
2. Uvod .....	3
3. Metodološki pristup .....	5
4. Analiza postojećeg stanja .....	9
4.1. Položaj i prirodna obilježja .....	10
4.2. Demografska struktura .....	10
4.3. Gospodarstvo .....	12
4.4. Prometna i društvena infrastruktura .....	13
4.5. Civilni sektor .....	14
4.6. Povijesna i kulturna baština .....	14
5. Povezanost s ostalim strateškim i programskim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini .....	17
6. Ključni dionici razvoja .....	27
6.1. Gospodarstvo (uključujući poduzetništvo, poljoprivredu i turizam) .....	28
6.2. Javni sektor .....	30
6.3. Civilni sektor .....	31
7. Ključna pitanja razvoja - SWOT analiza .....	33
8. Razvojna načela .....	39
9. Vizija, prioriteti i pravci razvoja .....	41
9.1. Vizija razvoja .....	42
9.2. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere .....	42
9.3. Očekivani rezultati prema prioritetima .....	46
10. Provedba strategije i mogući izvori financiranja .....	53

11. Kapaciteti za provedbu strategije .....	65
11.1. Ljudski kapaciteti .....	66
11.2. Financijski kapaciteti .....	67
12. Praćenje provedbe i procjena uspješnosti .....	71
13. Komunikacijski plan .....	75

## **II. POPIS KRATICA**

**EU** - Europska unija

**HU** - Republika Mađarska (Hungary)

**IT** - informacijske tehnologije (eng. Information Technology)

**JLS** - jedinica lokalne samouprave

**JUO** - jedinstveni upravni odjel

**MSP** - mali srednji poduzetnici

**NVO** - nevladina organizacija

**OBŽ** - Osječko-baranjska županija

**OCD** - organizacije civilnoga društva

**OIE** - obnovljivi izvori energije

**OE**r - Općina Ernestinovo

**OP** - operativni program

**OPG** - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

**OPKK** - operativni program konkurentnosti i kohezije

**OPRLJR** - operativni program razvoja ljudskih resursa

**OPRR** - operativni program ruralnog razvoja

**OPULJP** - operativni program učinkoviti ljudski potencijali

**OPULJR** - operativni program učinkoviti ljudski resursi

**PG** - poljoprivredno gospodarstvo

**PRR** - program ruralnog razvoja

**RH** - Republika Hrvatska

**SWOT** - snage (eng. Strengths), slabosti (eng. Weaknesses), prilike (eng. Opportunities), prijetnje (eng. Threats)

**ŽRS** - Županijska razvoja strategija

01

# *Riječ načelnika*



Strategija razvoja Općine Ernestinovo je temeljni dokument svekolikog gospodarskog i društvenog razvoja naše zajednice.

Kako bismo utvrdili buduće pravce razvoja, posebno naglasili načine i sredstva u ostvarivanju zadanih ciljeva, bilo je neophodno utvrditi postojeće stanje; a potom u razgovoru s tvrtkama, obrtima i obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima dobiti sliku želja, mogućnosti i potreba dionika.

Mišljenja sam da je u tom procesu veoma važna činjenica da se općina pobrinula za vrlo visok stupanj komunalne opremljenosti kao polazne osnove za većinu budućih projekata. Krajem 2016. godine uspješno je proveden tehnički pregled kanalizacije, kao posljednji veliki infrastrukturni projekt, a za poboljšanje standarda već su pripremljeni ili u završnoj fazi priprema projekti za natječaje i fondove na nacionalnoj, ali i prekograničnoj razini.

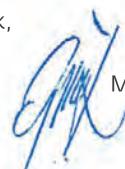
Unatoč neosporno dobro organiziranog društvenog standarda u obrazovanju, zdravstvu, kulturi, socijalnim odnosima, sportu, vatrogastvu i lovstvu, uvijek postoji prostora za poboljšanje na svim nivoima, a posebno naglašavam potrebu da u fokusu budućeg razvoja bude gospodarstvo, posebno poduzetništvo i poljoprivreda.

Autori strategije su, osim navedenog, vodili računa o ciljevima europske strategije za stalan, održiv i isključiv rast, temeljen na znanju i resursima iz okruženja.



Općina Ernestinovo će kao i do sada biti otvorena za sve nove ideje i projekte, biti suport u svakoj fazi realizacije, a vlastite projekte doživjeti samo kao dio ukupne slagalice u održivom razvoju.

Vaš općinski načelnik,



Matija Greif

O2

## *Uvod*



Strategija razvoja svake JLS temeljni je razvojni akt i polazište za planiranje, pripremu i provedbu projekata važnih za život njenih stanovnika. Pored samog sadržaja, važan je i proces u kome ključni dionici zajednički analiziraju i promišljaju pravce razvoja nastojeći postići koncenzus o prioritetima, graditi na prilikama sukladno resursima i stvarnim mogućnostima.

Općina Ernestinovo je realno sagledala svoje razvojne prilike i usmjerila ih na sljedeća područja:

- ▶ jačanje konkurentnosti i bolje tržišno pozicioniranje malih gospodarstvenika i poljoprivrednih gospodarstava;
- ▶ stvaranje osnove za postizanje više razine zaposlenosti;
- ▶ jačanje i povezivanje turističke ponude OEr s postojećim tematskim rutama unutar OBŽ te stvaranje jače poveznice između kulturnog i aktivnog turizma;
- ▶ izgradnja komunalne i društvene infrastrukture koja će unaprijediti kvalitetu života te privući mlade i obrazovane ljude;
- ▶ jačanje lokalne zajednice kao ishodišta novih poslovnih i razvojnih ideja;
- ▶ poticanje društvenih i tehnoloških inovacija;

- ▶ poštivanje principa održivog razvoja te
- ▶ sustavno jačanje ljudskih resursa, posebice razvojnih timova za pripremu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova.

Ova Strategija odraz je trenutnih potreba i prilika; obuhvaća programsko razdoblje od 2015. do 2020. godine. Planom praćenja i procjene predviđena je revizija strategije nakon svakog dvogodišnjeg razdoblja, čime se pojačava njena utemeljenost u stvarnim prilikama i mogućnostima. Isto tako, praćenjem i procjenom postignutih rezultata, odnosno pokazatelja uspješnosti te mogućih promjena u okruženju, strategija postaje živi dokument i vodič kroz razvojne prilike.

Posebna pažnja posvećena je usklađivanju ciljeva, prioriteta i mjera s nadređenim strateškim dokumentima te stvaranje jačnih poveznica s operativnim programima i relevantnim fondovima. Pritom se vodilo računa o postojećim projektima OEr, onima u pripremi, kao i projektima koje planiraju gospodarstvenici, PG, OCD i drugi dionici lokalnog razvoja. Vodilo se računa o kapacitetima za provedbu, ljudskim i financijskim te je strategija stavljena u realni okvir s prilično širokom razvojnom perspektivom.

03

## *Metodološki pristup*



Općina Ernestinovo je donijela Odluku o izradi Strategije razvoja Općine Ernestinovo do 2020. te imenovala radni tim za izradu Strategije.

<sup>1</sup>Na sastancima radnih skupina održanih tijekom svibnja i lipnja s dionicima koji djeluju na području Općine Ernestinovo (predstavnici malih i srednjih poduzetnika, OPG-ova, udruga i institucija) napravljena je analiza trenutne situacije metodologijom SWOT analize. Ova metoda se koristi kao osnova za definiranje ciljeva i prioriteta razvoja Općine Ernestinovo, ali i kao model sagledavanja realnih okolnosti i mogućnosti u kojima bi se mogle realizirati pojedine projektne ideje.

Svi sudionici su zamoljeni da pošalju svoje priloge za Strategiju u smislu dopune ili izmjene SWOT analize, svoje viđenje razvoja, ali i projektne ideje koje bi doprinijele razvoju Općine. Sve dobivene informacije i prilozi poslužili su kao materijal za izradu radne verzije Strategije razvoja Općine.

Strategija razvoja je planski dokument politike lokalnog razvoja kojim se određuju strateški ciljevi i prioriteti održivog društveno-gospodarskog razvoja Općine. Strateški ciljevi i prioriteti usklađuju se s onima utvrđenima u Županijskoj razvojnoj strategiji i drugim planskim dokumentima više razine. Programsко razdoblje strategije procijenjeno je da je adekvatno programsko razdoblje obuhvata ostalih strategija,

odnosno polazišta svih sektorskih i nacionalnih strategija - Europe 2020, odnosno programskim planiranjem na razini EU.

Općinski projekti koji su u tijeku i koji se planiraju realizirati su dobrim dijelom projekti koji su od lokalnog značaja, ali neki od njih spadaju i u red projekata od regionalnog pa čak i nacionalnog značaja, stoga trebaju biti planirani na dulje vremensko razdoblje.

Strategija razvoja Općine sadrži sljedeća bitna poglavlja: Analiza/ocjena stanja - Ovo poglavlje sadrži najvažnija razvojna obilježja, razvojne trendove, razvojne probleme i razvojne potrebe Općine u području prirodno prostornih obilježja, demografskih obilježja, infrastrukturnog sustava, zaštite okoliša, gospodarstva, društvenih djelatnosti, upravljanja razvojem itd. Istraživačkim i analitičkim pristupom definirana je vrsta podataka, izvora i načina njihovog prikupljanja te je osigurana kvaliteta statističke i analitičke osnove za izradu Strategije. Temeljem prikupljenih definirana je ocjena stanja razvoja Općine (SWOT), koja je osnova za daljnje utvrđivanu viziju, strateške ciljeve, prioritete i mjere razvoja. SWOT analiza - sadrži ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svih važnih područja obrađenih analizom stanja; obrazlaže i tumači koji su i kakvi stvarni čimbenici razvoja i potencijali za razvoj, ali i ograničenja i prepreke razvoju.

Vizija i strateški ciljevi: Vizija sadrži opis zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju Općine, a ciljevi sadrže

---

<sup>1</sup> Formalna odluka ili neki akt

konzistentan i sažet opis namjeravanih ishoda. Ciljevi bi trebali biti mjerljivi (kako bi se mogla procijeniti njihova ostvarljivost), ostvarivi (imati minimum prihvatljive razine izvodivosti), međusobno sukladni sveobuhvatni, društveno i okolišno prihvatljivi, takvi da pridonose razvoju, sukladni ciljevima Strategija više razine.

Prioriteti i mjere: Razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u nekom području i predstavljaju okvir za izradu konkretnih razvojnih projekata.

Operativni i Financijski plan: Dokument sadrži operativni plan s financijskim okvirom za provedbu Strategije. Financijski plan sadrži indikativni i okvirni pregled, te alokaciju finansijskih sredstava po strateškim cijevima, prioritetima i mjerama, izvorima i razdobljima.

Cjelokupni proces izrade strategije temelji se na partnerskom pristupu i participativnoj metodologiji kojoj je svrha postići konzensus predstavnika svih ciljnih skupina u definiranju razvojne politike Općine.

Metodologijom se određuje način izrade i provedbe Strategije razvoja koja se temelji na partnerskom pristupu između javnog, privatnog i civilnog sektora kao jednom od temeljnih načela politike regionalnog razvoja. Ono podrazumijeva suradnju između tijela lokalne uprave, gospodarskih subjekata i organizacija civilnoga društva. Nadalje, strateški pristup uključuje promišljanje, oblikovanje i vrednovanje željenog smjera

razvoja Općine, a praćenje ostvarivanja definirane strategije omogućuje kontinuirano unaprjeđivanje i vrednovanje postignutog.

Zaposlenici i dužnosnici Općine Ernestinovo aktivno su sudjelovali u procesu izrade Strategije, a kasnije će preuzeti odgovornost i za njezinu provedbu i vrednovanje.

Kroz cijeli proces izrade Strategije prikupljali su se projektni prijedlozi za bazu projekata. Baza projekata je ujednačena i prema zahtjevima koji su se odnosili na Strategiju razvoja urbanog područja koje obuhvaća i Općinu Ernestinovo, kao i prema kriterijima provedbenih mehanizama integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam).



**O4**

# *Analiza postojećeg stanja*



## 4.1. POLOŽAJ I PRIRODNA OBILJEŽJA

Općina Ernestinovo nalazi se na istočnom dijelu Republike Hrvatske, te na jugoistoku Osječko-baranjske županije. Općina Ernestinovo pripada mikroregiji Dravsko-dunavske nizine Istočnohrvatske ravnice, te se nalazi u dolini rijeke Vuke. Geoprometno gledajući, Općina Ernestinovo ima dobar položaj koji određuje sjecište nekoliko prometnih pravaca: državne ceste Osijek-Jarmina, županijskih cesta Viškovci-Semeljci-Šodolovci-Petrova Slatina i Vladislavci-Paulin Dvor-Ernestinovo, te željezničke pruge i reda Vinkovci-Osijek koja je nakon rata ponovno u prometu od 2008.godine.

Općina zauzima površinu od 32,24 km<sup>2</sup> i obuhvaća tri naselja: **Divoš, Ernestinovo i Laslovo**. Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011.godine, općina broji 2189 stanovnika, te se s prosječnom gustoćom naseljenosti od 68 stanovnika po km<sup>2</sup> nalazi ispod županijskog prosjeka.

Područje općine klimatski obilježava umjerenou kontinentalna klima s naglim i jakim promjenama vremena. Prema Köppenovoj klasifikaciji ova klima pripada umjerenou toplo kišnom tipu čije značajke su srednje mjesecne temperature iznad 10° C više od četiri mjeseca godišnje, nepostojanje izrazito suhih mjeseci, prosječno između 700 i 800 mm oborina godišnje te slabi vjetrovi. Relje-

fno gledajući, prostor općine pripada nizinskom prostoru formiranom pod utjecajem tokova rijeka i pritoka Drave, Save i Dunava, pri čemu se izdvajaju dvije reljefne cjeline: terasa Drave i aluvijalna ravnica Vuke. U njihovom sastavu uglavnom prevladavaju naslage prapor, gline, pijeska i šljunka. Iako pretežno nizinski, sjeverni dio općine ima blago viši reljef u odnosu na južni dio.

Najvažniji prirodni resurs su poljoprivredne površine koje zauzimaju čak 82,8% prostora Općine Ernestinovo<sup>2</sup>. Pri tome su daleko najzastupljenije oranice s udjelom od 99,7% u ukupnoj poljoprivrednoj površini, dok na voćnjake, vinograde i livade otpada tek 0,28%. Šume i šumsko zemljište imaju izrazito nizak udio od svega 0,3% površine općine. Područje općine nudi dobre uvjete za lovno gospodarstvo, jer se na njemu nalaze dijelovi pet zajedničkih lovišta srna, zeca, fazana i trčka. Također, od prirodnih resursa za moguće iskorištavanje potrebno je navesti opekarSKU glinu te ležište geotermalne vode.

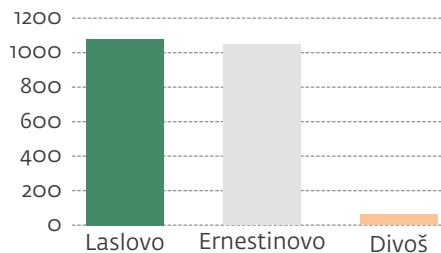
## 4.2. DEMOGRAFSKA STRUKTURA

Od ukupno 2.189 stanovnika u Općini, naselje Laslovo ima najveći broj stanovnika, dok je najslabije naseljen Divoš.

---

<sup>2</sup> PPUO Ernestinovo

**GRAFIKON 1. BROJ STANOVNIKA PO NASELJIMA  
MA OPĆINE ERNE STINOVO**

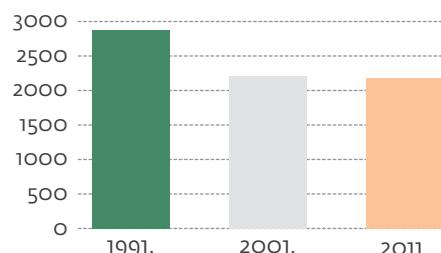


**IZVOR:** DZS, POPIS STANOVNIŠTVA ZA 2011.

GODINU

Također, Općina Ernestinovo dijeli sudbinu mnogih ruralnih prostora po pitanju kontinuiranog pada broja stanovnika. Tako je u razdoblju od 1991. do 2011. godine, Općina Ernestinovo zabilježila pad od čak 24,5% stanovništva.

**GRAFIKON 2. KRETANJE BROJA STANOVNIKA  
OPĆINE ERNESTINOVO**



**IZVOR:** DZS, POPISI STANOVNIŠTVA ZA 1991.,

2001. I 2011.GODINU

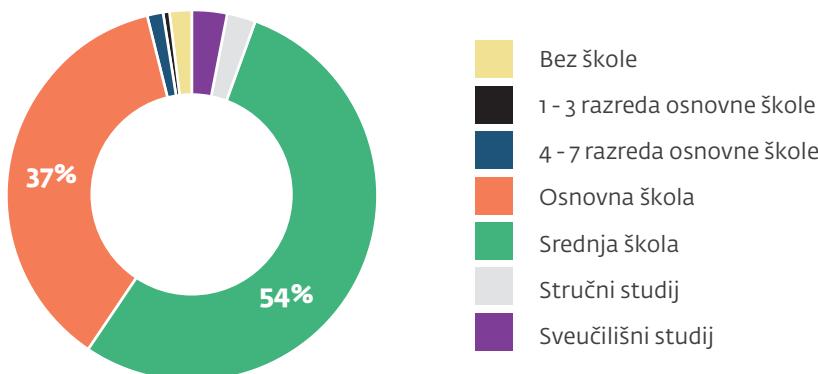
Uzrok ovakvoj depopulaciji ne leži samo u negativnim demografskim trendovima koji su zahvatili veći dio Hrvatske već i velikom broju poginulih, nestalih i raseljenih osoba tijekom ratnih razaranja 90-ih godina.

U nacionalnoj strukturi prevladavaju Hrvati s udjelom od 71,77% u ukupnom stanovništvu općine, a slijede Mađari s 19,28% i Srbi s 6,9%<sup>3</sup>. Važno je za napomenuti da su nekada na području općine živjele brojne njemačke obitelji, ali su one uslijed događanja tijekom i nakon Drugog svjetskog rata raseljene i deportirane, pa tako danas njemačka nacionalna manjina čini tek 0,64% stanovništva. Što se vjeroispovijesti tiče, najbrojniji su katolici s 71,08%, protestanti s 18,14% i pravoslavci s 7,35%.

Kad je riječ o obrazovanju, najveći udio stanovništva starijeg od 15 godina ima završenu srednju školu, a velik je udio i stanovnika sa završenim osnovnoškolskim obrazovanjem. Visokoškolsko obrazovanje imaju stanovnici čiji je udio 5,73% ukupne populacije.

<sup>3</sup> DZS, Popis stanovništva za 2011.godinu

**GRAFIKON 3. STANOVNIŠTVO STARije OD 15 GODINA PREMA NAJVIŠOj ZAVRŠENOj ŠKOli**



**IZVOR:** DZS, POPIS STANOVNIŠTVA ZA 2011.GODINU

Prema zadnjim dostupnim podacima HZZ-a za ožujak 2016.godine, u Općini Ernestinovo bilo je ukupno 211 nezaposlenih osoba, od čega 131 žena naspram 80 muškaraca<sup>4</sup>. Nadalje, ukoliko se uzme u obzir obrazovna struktura nezaposlenih, vidljivo je da najveći broj nezaposlenih ima završenu srednju školu (140) ili osnovnu školu (50). Osim toga, zadnji popis stanovništva ukazuje i na nepovoljan odnos između radno aktivnog stanovništva s jedne strane i nezaposlenih i ekonomski neaktivnog stanovništva s druge strane. Tako udio ekonomski neaktivnih stanovnika u ukupnom stanovništvu općine starijem od 15 godina iznosi visokih 55%, pri čemu najveći udio čine umirovljenici s 36%. Nezaposlenih je 9%, a zaposlenih svega 36%.

### 4.3. GOSPODARSTVO

Jedan od pokazatelja stanja gospodarstva u Općini je i struktura zaposlenih, a znakovito je da iako je poljoprivredno zemljište jedan od najvažnijih resursa općine, poljoprivreda zapošljava tek 6% zaposlenih osoba dok je daleko veći broj stanovnika zaposlen u prerađivačkoj industriji (20%) i trgovini (17%), a djelatnosti vezane uz javne institucije (javna uprava, obrana, socijalna i zdravstvena zaštita, obrazovanje itd.) zapošljavaju čak 22% svih zaposlenih osoba Općine Ernestinovo<sup>5</sup>. Najveći gospodarski subjekt prema broju zaposlenih je laslovački proizvođač tekstilne odjeće Prvi maj d.d. sa 128 zaposlenih. Nažalost, i ova tvrtka dijeli lošu sudbinu mnogih tekstilnih proizvođača u Hrvatskoj pa se tako

<sup>4</sup> Mjesečni statistički bilten, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Regionalni ured Osijek, br. 3/XXV., ožujak 2016.

<sup>5</sup> DZS, Popis stanovništva iz 2011.godine, Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu

od prošle godine nalazi u stečaju. Iako se posljednjih godina tvrtka preorientirala na program vojne opreme za inozemne partnerne i uspješno riješila polovinu svojih dugova u predstečajnoj nagodbi, problemi su nastali zbog nemogućnosti kreditiranja kod poslovnih banaka radi nastavka proizvodnje<sup>6</sup>. Nekada je ova tvornica zapošljavala preko 600 radnika, a nakon rata radnici su otkupili 69% dionica i ponovno pokrenuli proizvodnju. Većinu zaposlenih činili su upravo mještani Laslova.

Prema podacima HGK, na području Općine Ernestinovo registrirana su 53 poslovna subjekta<sup>7</sup>, a s izuzetkom Prvog maja d.d. u stečaju, riječ je uglavnom o malim društвима s ograničenom odgovornošću i jednostavnih d.o.o. koji zapošljavaju manje od 8 osoba. Što se pak obrta tiče, od ukupno 21 aktivnog obrta, najbrojniji su trgovачki i ugostiteljski (7), različiti uslužni (5), poljoprivredni (4) i građevinski (3)<sup>8</sup>.

Iako turizam još uvijek nije važnija gospodarska grana, potrebno je za naglasiti da za njegov razvoj postoji značajan potencijal. Osim samog ruralnog turizma koji se sve više razvija u cijeloj županiji, veliki potencijal je Ernestinovačka kolonija koja svake godine privlači velik broj umjetnika i posjetitelja. Za potrebe kolonije uređeni su i koriste se smještajni kapaciteti u okviru

---

<sup>6</sup> Glas Slavonije, 17.veljače 2015.

<sup>7</sup> HGK, Biznet

<sup>8</sup> Baza podataka obrtnog registra pri Ministarstvu poduzetništva i obrta Republike Hrvatske

dvorca Reiner<sup>9</sup>, a oni se mogu koristiti i u druge turističke svrhe. Također, zahvaljujući sve većem posjetu kruzera koji plove Dunavom postoji interes za turističkom i ugostiteljskom ponudom i okolnih krajeva<sup>10</sup>. Osim toga, blizu Laslova nalazi se sportsko rekreacijsko područje Vrbik na kojem se osim sportskih terena za nogomet, košarku, odbojku i mali nogomet nalazi i bazen, međutim sve je izvan funkcije. Na tom lokalitetu nalaze se i ostaci dvorca te park, što cijelome prostoru daje dodanu vrijednost.

## 4.4. PROMETNA I DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Što se tiče prometne infrastrukture, na području Općine nalazi se jedna državna cesta duljine 8,9 km, tri županijske ukupne duljine 5,7 km, te dvije lokalne ceste duljine 9,2 km. Lokalne ceste su u najlošijem stanju te zahtijevaju nadogradnju ili rekonstrukciju. Osim toga, područjem općine prolazi već ranije spomenuta željeznička pruga Osijek-Vinkovci.

Što se društvene infrastrukture tiče, na području Općine Ernestinovo djeluju dva dječja vrtića te dvije osnovne škole, i to u Ernestinovu i u Laslovu. Također, i Ernestinovo i Laslovo imaju svoj dom zdravlja, dok se stomatološka ambulanta, ljekarna i veterinarska stanica nalaze samo u

---

<sup>9</sup> PPUO Ernestinovo

<sup>10</sup> Ibid.

Ernestinovu. Od kulturnih objekata bitno je spomenuti Galeriju *Petar Smajić* unutar koje djeluje i istoimena likovna udruga, zatim Dom kulture *Petőfi Sándor* u Laslovu te vatrogasni domovi u Laslovu i Ernestinovu. Osim toga, na području općine nalaze se tri crkve, jedno nogometno igralište i jedan sportski centar te tri groblja.

## 4.5. CIVILNI SEKTOR

Prema Registru udruga pri Ministarstvu uprave, na području Općine Ernestinovo registrirane su 34 udruge koje imaju aktivan status. Od tog broja najviše ih djeluju u području sporta, lova i ribolova (10); slijede ih udruge čija je aktivnost vezana uz posebne skupine u društvu kao što su žene, nacionalne manjine, mlađi, umirovljenici i branitelji (9); u kulturi je aktivno šest udruga, dva su dobrovoljna vatrogasna društva, a ostalih udruga različitih područja djelovanja je sedam. Ovdje je potrebno posebno istaknuti Likovnu udrugu *Petar Smajić* koja već dugi niz godina organizira poznatu kiparsku koloniju u Ernestinovu, te je jedan od glavnih pokretača kulturno-umjetničkih zbivanja koja se već tradicionalno održavaju u kolovozu svake godine.

Bogata umjetnička tradicija Ernestinova iznjedrila je i neke nove aktere u području umjetnosti i kulture, pa je tako i dosta aktivna *Međunarodna kolonija mladih Ernestinovo* koja od 2004. godine stvara prostor kreativnosti i umjetničkog stvaralaštva za djecu i mlade. Po uzoru

na kiparsku koloniju organiziraju se svake godine manifestacije koje okupljaju mlađe kreativce, a između ostalog bave se i temom inkluzije i djece s posebnim potrebama. Također, jedna od aktivnijih udruga je i *Konjički klub Slavonija i Baranja*<sup>11</sup> koja broji 40 članova te organizira razna sportska i kulturna događanja vezana uz promociju i očuvanje tradicije konjogojica na području Slavonije i Baranje.

## 4.6. POVIJESNA I KULTURNA BAŠTINA

Povijest Ernestinova veže se uz naseljavanje 45 njemačkih obitelji iz Bačke koje su organizirali Herman Eisler i Julius Klein, vlasnici dobra Ernestinovo 1865.<sup>12</sup> Sam naziv mjesta potječe od imena žene vlasnika posjeda, Ernestine Klein, a njemački naziv je Ernestinenhof. Postupno se ovdje naseljavaju i Hrvati i Srbi, a nakon II. svjetskog rata raseljava se njemačka zajednica te se na napuštenе posjede i kuće naseljava stanovništvo uglavnom iz Dalmatinske zagore i Like. Zbog dosta prirodnih nepogoda i neprilika (suše, poplave, bolesti) mjesto se polako razvija, što se vidi i u činjenici da se prve javne službe i organizacije osnivaju tek 20-tih godina prošlog stoljeća (limena glazba, dobrovoljno vatrogasno društvo i savez čitatelja), a prva crkva sagrađena je tek 1978. godine.

---

<sup>11</sup> Živaković-Kerže, Zlata: *Ernestinovo: središte naivne skulpture*, str.33

<sup>12</sup> Hrvatska enciklopedija Leksikografski zavod Miroslav Krleža, <http://www.enciklopedija.hr/>

Za razliku od Ernestinova, Laslovo ima puno dužu povijest i smatra se starim oko tisuću godina. Mjesto duguje svoje ime ugarskom kralju Sv. Ladislavu, a većina stanovništva bila je mađarskog podrijetla te je tu bilo dosta žitelja kalvinističke vjeroispovijesti. Dosta dugo bio je sačuvan tradicionalni način života, te su u Laslovo često dolazili znanstvenici radi proučavanja mađarske kulture i običaja u Slavoniji.<sup>13</sup> Kalvinistička crkva iz Laslova datira još od 1404. godine, ali je nažalost devastirana u vrijeme Domovinskog rata. Vezano uz kulturu i običaje ovog kraja važno je spomenuti Kulturno-umjetničko društvo Petőfi Sándor koje još od 1946. godine njeguje laslovačke folklorne i narodne običaje, a 1965. zahvaljujući angažmanu mještana izgrađen je dom kulture unutar kojeg je bila knjižnica s čitaonicom i etnografska zbirka predmeta i nošnji. Nažalost, i on je uništen u velikosrpskoj agresiji, a rekonstrukcija je započela 2005. i do danas nije dovršena. Ipak, sačuvani su jedinstveni folklorni običaji slavonskih Mađara, *Kalalázás* i *Rezálás*, kao vrijedna baština ovog kraja.

Nadalje, nezaobilazan pojam vezan uz kulturu Ernestinova je kiparsko-kulturna kolonija u Ernestinovu koja djeluje još od 1973. godine. Riječ je o koloniji osnovanoj od strane kipara naivaca i mještana Petra Smajića, Mate Tijardovića i Siniše Tešančića. Pri tome je važno za naglasiti da se „naivna umjetnost (primitivna ili izvorna

umjetnost) u Hrvatskoj oslanja na slikarstvo i drvorezbarstvo pučkog podrijetla – glaže, kipci, kućni oltari, votivne slike i tabulati“.<sup>14</sup> Iako su utemeljitelji kipari, krajem 80-tih godina prošlog stoljeća koloniji su se pridružili i slikari zbog čega ona okuplja sve veći krug umjetnika, ali i zainteresirane javnosti. Nažalost, ratna zbivanja ostavila su svoj trag i na umjetničkim djelima nastalim u Ernestinovu, pa je tako za vrijeme okupacije mjesta od 1991. do 1997. velik broj umjetnina otuđen. Ernestinovačka galerija Petar Smajić prije rata je imala u svom fundusu preko 600 drvenih skulptura i slika, te unatoč naporima Ministarstva kulture većina nije još uvijek vraćena. Također, sama galerija pretrpjela je velika oštećenja, a potpuno je obnovljena 2003. zahvaljujući donacijama norveške vlade i Ministarstva kulture RH. Također, nestala djela nadomještена su novima koja su nastala u progonstvu i nakon rata, a uređeni su i umjetnički atelieri.

Usprkos svemu, kolonija je nastavila s djelovanjem, te je popraćena i s bogatim kulturno-umjetničkim i zabavnim programom zbog čega iz godine u godinu okuplja sve veći broj posjetitelja. Osim toga, velik broj skulptura krasи ernestinovački park kao i Ulicu skulptura, koja svoje ime duguje ovoj koloniji. Okupljanje i aktivno djelovanje umjetnika unutar kolonije već više od četiri desetljeća širi se i izvan granica Ernestinova, pa tako polaznici kolonije šire svoja zna-

---

<sup>13</sup> <http://os-laslovo-korog.skole.hr/selo/Laslovo>

---

<sup>14</sup> Enciklopedija hrvatske umjetnosti, 1, A-Nove, Zagreb, 1995., str.613-615

nja i entuzijazam za umjetnost i kiparstvo u drugim dijelovima Hrvatske (Kiparska škola *Mato Tijardović* u Viškovu pokraj Rijeke).

**SLIKA 1. ERNESTINOVAČKI PARK SA SKULPTU-  
RAMA**



Što se pak tiče ostale kulturne baštine, u registru kulturnih dobara nalaze se dva zaštićena pojedinačna nepokretna kulturna dobra. Prvo je dvorac bivšeg vlastelinstva Reiner u Ernestinovu, koji je kompleks objekata zajedno s glavnom zgradom nastao krajem 18. stoljeća. Dvorac se nalazi u sa-

mome centru naselja, visoke je urbanističke i arhitektonske vrijednosti, između ostalog i zbog sačuvanih stilskih karakteristika kasnobarokne profane arhitekture.<sup>15</sup>

Dруго заштићено kulturnо добро је Reformatorska crkva u Laslovu koја datira iz 1878. godine коју takoђе одликује jedinstvena arhitektura са specifičним zvonikom, fasadnim platnom, prozorskim otvorima и декорацијама.

Osim ових заштићених kulturnih dobara постоји и неколико arheoloških lokaliteta који још нису доволно истражени. Ријеч је о средњевјековном налазишту 1,5 km од Laslova uz Vuku, te prapovijesном налазишту u Laslovu uz Vuku, prapovijesnom налазишту Palača u Ernestinovu i средњевјековном налазишту Orlovnjak u Ernestinovu.

---

<sup>15</sup> *Registar kulturnih dobara, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske*



**05**

***Povezanost s ostalim  
strateškim i programskim  
dokumentima na europskoj,  
nacionalnoj i regionalnoj  
razini***



Općina Ernestinovo je definirala svoje prioritete razvoja na osnovu realne procjene vlastitih ljudskih, materijalnih i finansijskih resursa.

Definirani ciljevi razvoja Općine do 2020 su:

**Cilj 1:** Konkurentno gospodarstvo

**Cilj 2:** Konkurentna poljoprivredna proizvodnja

**Cilj 3:** Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru

**Cilj 4:** Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti

Prilikom definiranja ciljeva razvoja Općine Ernestinovo vodilo se računa o njihovoj usklađenosti i povezanosti sa strategijama i programskim dokumentima više razine. Povezanost sa strategijama na europskoj razini, nacionalnoj i regionalnoj razini dobra je osnova za planiranje ulaganja vlastitih sredstava za javni, privatni i civilni sektor, kao i planiranje projekata koji imaju mogućnost financiranja kroz fondove Europske unije. Povezanost razvojnih prioriteta, mјera i planiranih projekata vidljiva je kroz prikazane tablice .

## EUROPSKA RAZINA

Ciljevi Strategije Europa 2020 usmjereni su na područja zapošljavanja, istraživanja i razvoja, obrazovanja, smanjenja siromaštva i socijalnog uključivanja, te klime i energije. Države članice prenose ove ciljeve u svoje nacionalne ciljeve, u skladu s

mogućnostima i okolnostima u pojedinoj državi, kako bi doprinijele ispunjavanju zajedničkih ciljeva. Provedba konkretnih mjera i aktivnosti u okviru ciljeva i prioriteta razvoja Općine Ernestinovo će u određenoj mjeri doprinijeti realizaciji Strategije Europa 2020.

**TABLICA 1:** POVEZANOST SA STRATEGIJOM EUROPA 2020

Općina Ernestinovo		Europa 2020
CILJEVI	PRIORITETI	UKLJUČIV RAST
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Rast koji uključuje sve zemlje članice, regije i svakog pojedinca je gospodarstvo visoke zapošlenosti i socijalne uključenosti
	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	
<b>Cilj 2:</b> Konkurentna poljoprivredna proizvodnja	<b>2.1.</b> Razvoj poljoprivredne infrastrukture	<b>PAMETAN RAST</b>  Rast i razvoj gospodarstva zasnovanog na znanju i inovacijama
	<b>2.2.</b> Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	<b>UKLJUČIV RAST</b>  Rast koji uključuje sve zemlje članice, regije i svakog pojedinca je gospodarstvo visoke zaposlenosti i socijalne uključenosti
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	
<b>Cilj 4:</b> Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti	<b>4.1.</b> Osiguranje pouzdane i kvalitetne opskrbe energijom	<b>ODRŽIV RAST</b>  Rast koji uključuje efikasnu upotrebu resursa i energije, te ekološki prihvatljivo i konkurenčno gospodarstvo
	<b>4.2.</b> Zaštita prirode i očuvanje okoliša	

## NACIONALNA RAZINA

Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK) je plansko-programska dokument namijenjen provedbi Kohezijske politike EU-a, te predstavlja temelj za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog

fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj. Pojedini prioriteti i mjeri Strategije razvoja Općine Ernestinovo su direktno ili indirektno povezani s pojedinim prioritetnim područjima OPKK-a.

**TABLICA 2:** POVEZANOST S OPERATIVNIM PROGRAMOM KONKURENTNOST I KOHEZIJA

Općina Ernestinovo		Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK)
CILJEVI	PRIORITETI	
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnog inkubatora Podupiranje kapaciteta MSP za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese
	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala informacijsko komunikacijske tehnologije, neophodnih na tržištu rada
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	

Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPULJR) je usmjeren na rast zapošljavanja i jačanje socijalne kohezije u Hrvatskoj. Programom su definirani prioriteti ulaganja koji se odnose na: zapošljivost i mobilnost radne snage, obrazovanje i cjeloživotno učenje, socijalno uključivanje i dobro upravljanje. Prioriteti u okviru ovog Operativnog programa su polazište u planiranju razvoja ljudskih resursa na lokalnoj razini, pa su tako pojedini prioriteti i mјere Strategije razvoja Općine Ernestinovo direktno ili indirektno povezani sa pojedinim prioritetnim područjima OPULJR-a.

**TABLICA 3:** POVEZANOST S OPERATIVNIM PROGRAMOM UČINKOVITI LJUDSKI RESURSI

Općina Ernestinovo		Operativni program Učinkoviti ljudski resursi (OPULJR)
CILJEVI	PRIORITETI	
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana, te učinkovite javne uprave
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR) predstavlja preduvjet za korištenje sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Programom je utvrđeno 16 mjera koje su usmjereni na povećanje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije kao i unapređenje životnih uvjeta u ruralnim područjima. Ciljevi PRR-a su: 1. Poticati konkurenčnost poljoprivrede, 2. Osigurati održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatskim promjenama, te 3. Postići uravnotežen teritorijalni razvoj ruralnih područja, uključujući stvaranje i očuvanje radnih mesta.

Prioriteti PRR-a su: Restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prehrambenog sektora, Promicanje okolišno učinkovitog poljoprivrednog sustava, Poboljšana učinkovitost resursa te pomaka ka klimatski elastičnoj poljoprivredi, prehrambenoj industriji i šumarstvu, Smanjenje ruralne depopulacije i povećanje kvalitete života te gospodarski oporavak, Doprinos prioritetima Europske unije za ruralni razvoj. Za Općinu Ernestinovo koja se nalazi na ruralnom području iznimno je važno da u svom planiranju dugoročnog razvoja uzme u obzir ciljeve i prioritete Programa ruralnog razvoja.

**TABLICA 4:** POVEZANOST S PROGRAMOM RURALNOG RAZVOJA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2014.-2020.

<b>Općina Ernestinovo</b>		<b>Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.</b>
<b>CILJEVI</b>	<b>PRIORITETI</b>	
<b>Cilj 1:</b> Konkurenčno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva
	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja / ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti
<b>Cilj 2:</b> Konkurenčna poljoprivredna proizvodnja	<b>2.1.</b> Razvoj poljoprivredne infrastrukture	Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva
	<b>2.2.</b> Povećanje konkurenčnosti poljoprivredne proizvodnje	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja / ulaganje u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življjenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	

Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020. strateški je dokument koji predstavlja okvir za razvoj javne uprave i usmjeren je na unapređenje upravnih kapaciteta te na bolju organizaciju javne uprave.

**TABLICA 5:** POVEZANOST SA STRATEGIJOM RAZVOJA JAVNE UPRAVE 2015.-2020.

Općina Ernestinovo		Strategija razvoja javne uprave 2015.-2020.
CILJEVI	PRIORITETI	
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Unapređenje upravnih kapaciteta javne uprave
<b>Cilj 4:</b> Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti	<b>4.1.</b> Održivo gospodarenje energijom	Unapređenje upravnih kapaciteta javne uprave
	<b>4.2.</b> Zaštita prirode i očuvanje okoliša	

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine je nacionalni razvojni dokument hrvatskog turizma koji kao glavni cilj ističe povećanje atraktivnosti i konkurenčnosti turizma u svim dijelovima RH, te posebno ističe povećanje konkurentnosti turizma u kontinentalnom dijelu RH, a naročito u ruralnim područjima.

**TABLICA 6:** POVEZANOST SA STRATEGIJOM RAZVOJA TURIZMA REPUBLIKE HRVATSKE DO 2020. GODINE

Općina Ernestinovo		Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
CILJEVI	PRIORITETI	
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	Uređenje turističke destinacijske infrastrukture, a posebice, šetnica, staza (biciklističke, pješačke i sl.), prometne signalizacije, javnih parkirališta i lokalnog prijevoza

Važeća Županijska razvojna strategija (ŽRS) utvrđuje sljedeće strateške ciljeve:

1. Održivi razvoj i unapređenje prostora,
2. Razvoj konkurentnog gospodarstva,
3. Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno za-

dovljavanje javnih potreba građana.

Strategija razvoja općine Ernestinovo će kroz provedbu određenih mjera i aktivnosti doprinijeti ostvarenju pojedinih ciljeva i prioriteta ŽRS-e.

## **REGIONALNA RAZINA**

**TABLICA 7:** POVEZANOST SA ŽUPANIJSKOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

<b>Općina Ernestinovo</b>		<b>Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011. - 2013./2016.</b>
<b>CILJEVI</b>	<b>PRIORITETI</b>	
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Razvoj konkurentnog gospodarstva / Razvoj malog i srednjeg poduzetništva i poticanje ulaganja
	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	Razvoj konkurentne poljoprivrede
<b>Cilj 2:</b> Konkurentna poljoprivredna proizvodnja	<b>2.1.</b> Razvoj poljoprivredne infrastrukture	
	<b>2.2.</b> Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Održivi razvoj i unapređenje prostora / Razvoj infrastrukturnih sustava
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba / Razvoj ljudskih resursa / Jačanje razvojnih kapaciteta
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	
<b>Cilj 4:</b> Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti	<b>4.1.</b> Održivo gospodarenje energijom,	U okviru cilja Održivi razvoj i unapređenje prostora, prioritet 1.3. Unapređenje sustava zaštite okoliša i poboljšanja kakvoće okoliša , mjera 1.3.4. i Prioriteta 1.5. Osiguranje pouzdane i kvalitetne opskrbe energijom uz smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš i društvo, Mjera 1.5.1 i 1.5.4.
	<b>4.2.</b> Zaštita prirode i očuvanje okoliša	

Na razini Osječko - baranjske županije usvojena je Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2020. kojom se definira vizija, ali i priorititetni ciljevi te mјere za postizanje vizije razvoja ljudskih potencijala. U ovoj Strategiji definirani su prioritetni ciljevi:

1. Razvoj sustavnog upravljanja ljudskim potencijalima,
2. Razvoj ljudskih potencijala,
3. Uspostavljanje održivog i funkcionalnog tržišta rada. U interesu je Općine Ernestinovo da provedbom određenih mјera i aktivnosti sadržanih u Strategiji razvoja Općine doprinese realizaciji svoje strategije.

**TABLICA 8:** POVEZANOST SA STRATEGIJOM RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE 2020.

<b>Općina Ernestinovo</b>		<b>Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2020.</b>
<b>CILJEVI</b>	<b>PRIORITETI</b>	
<b>Cilj 1:</b> Konkurentno gospodarstvo	<b>1.1.</b> Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Promicanje cjeloživotnog učenja i obrazovanja
	<b>1.2.</b> Potpora razvoju turističke ponude	Usklađivanje ponude na tržištu rada s trendovima u gospodarstvu
<b>Cilj 2:</b> Konkurentna poljoprivredna proizvodnja	<b>2.1.</b> Razvoj poljoprivredne infrastrukture	Usklađivanje ponude na tržištu rada s trendovima u gospodarstvu
	<b>2.2.</b> Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje	
<b>Cilj 3:</b> Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru	<b>3.1.</b> Razvoj ljudskih resursa	Umrežavanje dionika iz znanstvenog, javnog privatnog i obrazovnog sektora
	<b>3.2.</b> Unapređenje rada javne uprave	Uspostavljanje i razvoj inovativnih oblika i pristupa razvoju ljudskih potencijala
	<b>3.3.</b> Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	
	<b>3.4.</b> Unapređenje društvene infrastrukture	
	<b>3.5.</b> Unapređenje socijalne slike Općine	
	<b>3.6.</b> Razvoj civilnoga društva	



06

## **Ključni dionici razvoja**



Prilikom izrade strategije razvoja neophodno je uvažiti mišljenja ključnih dionika koji rade i žive na području Općine Ernestinovo. U suradnji s predstavnicima Općine definirano je koji su to ključni dionici iz pojedinih sektora i koji imaju znatan utjecaj na razvoj Općine.

Među dionicima su određena 3 ključna sektora, a predstavnici ovih navedenih sektora mogu dati jasniji pregled stanja po pojedinom sektoru i ukazati na mogućnosti daljnog razvoja:

1. Gospodarstvo (uključujući poduzetništvo, poljoprivredu i turizam)
2. Javni sektor
3. Civilni sektor

U Općini su organizirane tematske radionice za sve ključne sektore, a sudionicima tematskih radionica predstavljena je metodologija i svrha izrade strategije Općine Ernestinovo koja bi trebala doprinijeti uspješnom i učinkovitom upravljanju razvojem, kao i pripremi tijela općinske uprave i ostalih nositelja razvoja za učinkovito korištenje sredstava strukturnih fondova Europske unije.

Lokalni dionici su na tematskim radionicama izrekli svoje stavove, sugestije, razmišljanja i viđenje razvoja Općine Ernestinovo, te dali značajan doprinos definiranju prioriteta razvoja, kao i mogućih provedivih mjera i aktivnosti.

## **6.1. Gospodarstvo (uključujući poduzetništvo, poljoprivredu i turizam)**

Sektor gospodarstva obuhvatio je predstavnike poduzetnika, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i manjeg broja obrta koji se bave različitim uslugama. Maksimalna pozornost posvećena je mogućnostima koje nude različita ministarstva (turizma, poljoprivrede, za malo poduzetništvo), ali je ujedno i otvoreno pitanje institucionalne podrške na razini Općine, tj. tko će pomoći zainteresiranim subjektima da se uspješno natječu za potpore kojih je u najavi sve više i više. Očekuje se da Općina pruži neku vrstu logistike, tehničke pomoći, savjetodavne pomoći u početnim koracima kako se prijaviti i odgovoriti na sve izazove administrativne prirode.

Poduzetnici s područja Općine Ernestinovo su se osvrnuli i na neophodno stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva. Jedno od osnovnih preduvjeta za razvoj je i usklađenosť obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada. Trenutno je proces hiperprodukcije pojedinih zanimanja, a u isto vrijeme za neka zanimanja vezana uz izravno uključivanje u proizvodne procese ne postoje obrazovni programi. U budućem planiranju na lokalnoj razini treba potaknuti inicijativu prilagodbe programa na području regije potrebama regije, mladima pružiti vještine koje zahtijevaju određena zanimanja, a uklapaju se

u prioritete razvoja mikro, srednjih i velikih poslovnih subjekata.

Općina Ernestinovo, unatoč nedovoljnim ljudskim resursima, trudi se informirati poduzetnike za pokretanje ili unapređenje vlastitih poslova i projekata te ih informirati o otvorenim natječajima za prijavu za bespovratna sredstva potpore iz EU fondova te na taj način stvoriti pozitivnu poduzetničku klimu. Jedna od iskazanih zabrinutosti je u spremnost ljudskih resursa na svim razinama i unutar svih sektora da se provedu mјere vezane uz očuvanje okoliša, a koje će države članice morati provoditi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, kao što su: odbacivanje subvencije štetne za okoliš, razvijanje pametne, poboljšane i potpuno povezane prometne i energetske infrastrukture te u potpunosti iskoristišavanje informacijske i komunikacijske tehnologije.

Pred sektor poljoprivrede postavljeni su ozbiljni izazovi. S jedne im se strane nude poticajna sredstva za razvoj kako bi ojačali svoje konkurentske sposobnosti na europskom tržištu; očekuje se da poljoprivrednici budu pokretači razvoja u svojim lokalnim jedinicama, da stvaraju uvjete za novo zapošljavanje. S druge strane nije realno očekivati od OPG-ova koji se bave poljoprivredom da će pisati projekte bez potpunih informacija i bez tehničke podrške. Istaknut je problem nedovoljnog informiranja o trendovima, o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici, o Strategiji razvoja

poljoprivrede u RH, čime bi se trebalo olakšati planiranje budućih aktivnosti. Razina međusobnog povjerenja unutar istog sektora prilično je niska, ali nema ni dovoljne spremnosti za međusektorsko djelovanje. Dodatni je problem nedovoljno vlastitih sredstava koja treba unijeti u projekte, kao i nedovoljno inicijative za promjenom. Na radionici je postavljeno i nekoliko otvorenih pitanja čije "rješavanje" bitno utječe na daljnje planiranje aktivnosti u ovom sektoru:

- ▶ Kako se prilagoditi globalnom tržišnom natjecanju i postići potrebnu razinu konkurentnosti?
- ▶ Kako odgovoriti na izazove gospodarske i finansijske krize (nedostatak "zdravog" kapitala)?
- ▶ Kako uspješno i konkurentno proizvoditi hranu i istodobno odgovarati na sve zahtjevnije zakone i propise o zaštiti okoliša (primjerice Zakon o poljoprivredi (NN 30/2015) i Pravilnik o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mјera ruralnog razvoja (NN 35/2015) kojim se propisuju obveze o zaštiti okoliša i očuvanju biološke raznolikosti)?

Zaključak istaknut na radionicama je da poljoprivreda nije samo proizvodnja hrane nego ukupan život ruralne zajednice i ljudi koji žive u tom području. Posebice je istaknuto kako se Zajednička poljoprivredna politika Europske komisije odnosi upravo na ruralna područja.

## 6.2. Javni sektor

Poziv za sudjelovanje na tematskoj radionici upućen je na relevantne adrese predstavnika javne uprave, tvrtki u vlasništvu/suvlasništvu Općine, mjesnih odbora, općinske vijećnike, predstavnike javnih institucija. Na radionicama su predstavnici javnog sektora iskazali visoku razinu svijesti o potrebi provedbe fiskalne konsolidacije na svim razinama i da će javni sektor morati podnijeti svoj dio "tereta i odgovornosti" u pripremi i provedbi strategije Općine Ernestinovo. Zajednički je zaključak bio da su „zdrave javne financije“ ključne za uspostavu uvjeta za razvoj, održivost i otvaranje novih radnih mjesta na području Općine, kao i to da će se neki krizni i/ili restriktivni potezi morati događati istodobno. Nadalje, iskazana je visoka razina očekivanja od razvojne strategije, u smislu određivanja jasnih ciljeva i prioriteta koji će služiti kao temelj za donošenje dugoročnih odluka. Sukladno zacrtanim ciljevima i prioritetima, strategijom će se odrediti koraci i aktivnosti usmjereni prema budućem stabilnom rastu i razvoju pojedinih sektora, a da pri tom sve bude uskladeno s ključnim tematskim područjima "viših strategija" (Županijske razvojne strategije, Sektorske strategije, Operativni programi i strategija Europa 2020).

Većina sudionika tematskih radionica bila je prilično ujednačena u svojim stavovima i zaključak je da je neophodno uspostaviti trajni dijalog između različitih razina vlasti i pojedinih sektora, da bi nacionalne, regionalne

i lokalne vlasti trebale graditi partnerstva, povezujući sektorske partnere i predstavnike civilnog društva kako bi se racionalno koristili resursi, objedinili programi, a sve s ciljem podizanja kvalitete života stanovnika na području Općine Ernestinovo.

Javni sektor je kao i gospodarski sektor istaknuo zabrinutost vezanu uz poreznu politiku. Naime, sva javna i poslovna infrastruktura morat će primijeniti regulativu i standarde u gradnji te tržišno utemeljene instrumente kao što su porezi, subvencije i nabava kako bi smanjili potrošnju energije i resursa te koristiti strukturalne fondove kako bi ulagali u energetsku učinkovitost javnih zgrada i učinkovitije recikliranje.

Na radionicama je istaknut problem sve veće reguliranosti i birokratiziranosti javne uprave kada je u pitanju dobivanje građevinskih i drugih dozvola za svakodnevni rad radi usklađivanja s odredbama Europske komisije, a osobito kada su u pitanju odredbe iz Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13 i 153/13) te Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13), sukladno odredbi 2001/42/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 27. lipnja o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš.

## 6.3. Civilni sektor

Predstavnici udruga različitih profila koje djeluju na području Općine Ernestinovo su istaknuli da je stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva jedna je od pretpostavki i mjerila demokracije i stabilnosti političkog sustava zemlje. Predstavnici udruga važan su segment i poveznica između različitih sektora. Iako svaka od udruga ima svoju interesnu orientaciju, "svoje" članstvo, "svoje" vrijednosti, sve podjednako daju doprinos jasnom sagledavanju stanja, u smislu poznavanja svakodnevnog života i standarda građana. Radionici su prisustvovali predstavnici različitih udruga, od onih koje se bave marginaliziranim skupinama, predstavnici umirovljenika, braniteljskih i sportskih udruga, do dobrovoljnih vatrogasnih društava i drugih.

Udruge s područja Općine Ernestinovo, bez obzira na interesnu orientaciju i članstvo, složile su se da se zajedničkim djelovanjem može postići mnogo više nego svaka udruga za sebe. Najveći dio udruga s područja Općine naslanja se na lokalni proračun, koji više ima "simboličko" značenje, u smislu podrške, nego što zaista može poslužiti provedbi kvalitetnih i dugoročnih projekata ili programa. Zajednički zaključak predstavnika civilnog društva je da se novim Zakonom o udrugama pred udruge stavljaju dodatni izazovi i očekuje se podizanje stupnja "profesionalizacije", što zahtjeva dodatne ljudske i finansijske resurse.

Članovi i voditelji udruga izražavaju veliku spremnost za volonterskim radom, ali je sve veći problem pronalaska osoba koje su spremne voditi udruge i odgovarati za rad udruga prema novim zakonskim odredbama. Uz to što brinu o skupinama građana koje su na neki način marginalizirane, udruge pružaju i neformalnu edukaciju kada se za to ukaže potreba.

### **KLJUČNA PITANJA:**

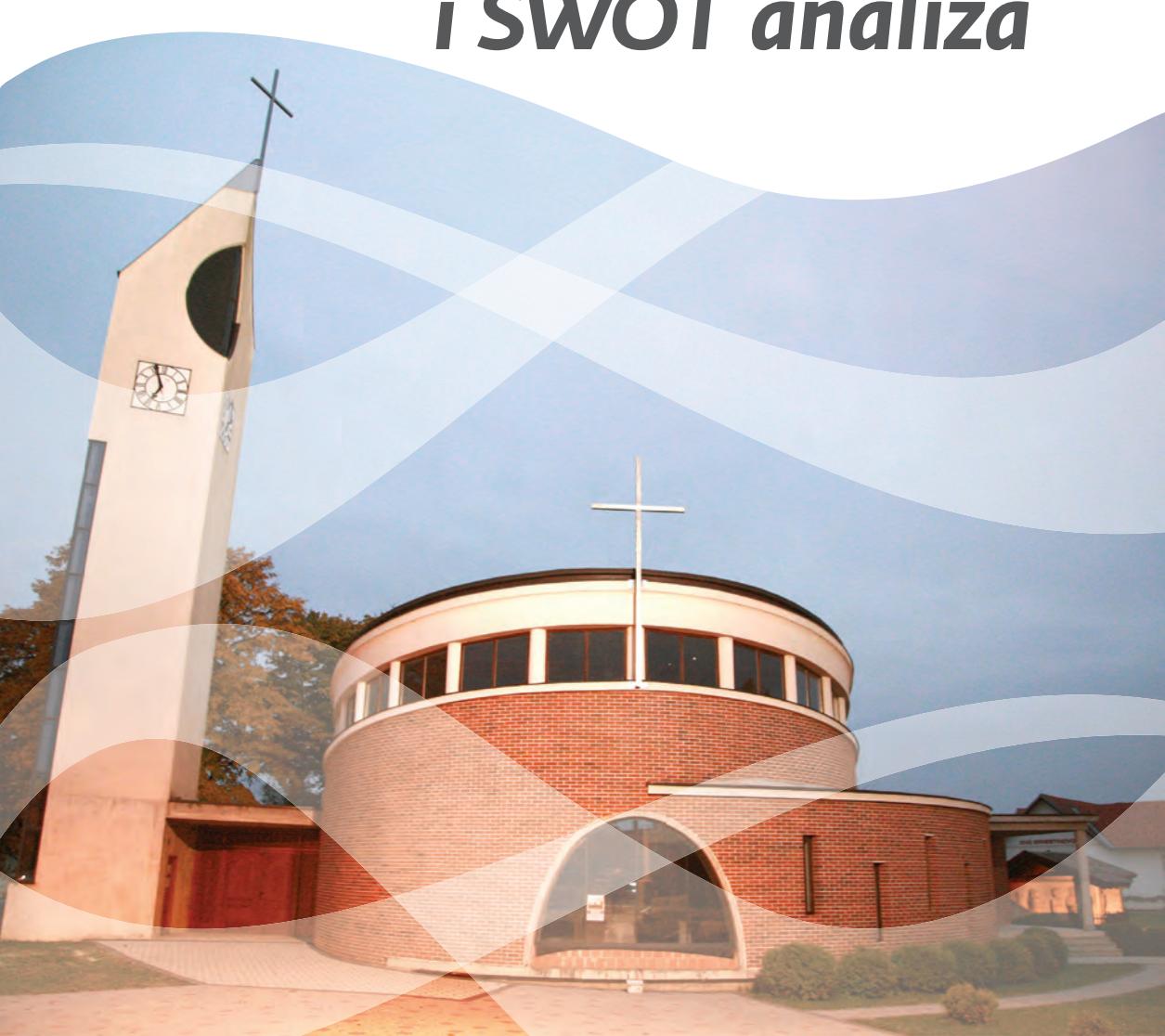
- ▶ Kako uspostaviti kvalitetan okvir i održivi poslovni model za lokalne OCD-ove koje pružaju socijalne usluge na lokalnoj razini?
- ▶ Dostupnošću Europskog socijalnog fonda otvaraju se brojne prilike za pokretanje programa iz područja ekonomske i socijalne isključenosti, ali je u ovom trenutku kod udruga zamjetan nedostatak ljudskih i finansijskih kapaciteta za status prijavitelja.
- ▶ Kako potaknuti umrežavanje i neophodno dijeljenje resursa kada sve udruge žele visok stupanj autonomije u djelovanju?

Zaključak sudionika tematske radionice je da u Općini Ernestinovo postoji dobra suradnja na razini Općina – udruge, ali im svima nedostaje resursa za bolju apsorpciju sredstava iz EU fondova.



**07**

# **Ključna pitanja razvoja i SWOT analiza**



Kao polazna osnova postojećih resursa, razvojnih prilika i mogućih rizika izrađena je analiza okruženja i uvjeta u kojima Općina Ernestinovo planira svoj daljnji razvoj. U proces analize uključeno je više od 100 stanovnika OEr, predstavnika gospodarstva, poljoprivrednog, javnog i civilnog sektora. Kroz SWOT analizu daje se pregled:

- 1. SNAGA** – jakih strana, resursne osnove Općine, postignuća na kojima treba graditi, temelj novim razvojnim programima;
- 2. SLABOSTI** – nedovoljno iskorištenih područja, kočnica razvoju koje treba riješiti, praviti i sanirati kako bi se otvorio put novim razvojnim mogućnostima;
- 3. PRILIKA** – razvojnih prilika koje dolaze iz okruženja, na koje ne možemo utjecati, ali mogu poslužiti kao prilika za neki novi smjer ili pomicanje dosadašnjih postignuća na novu razinu;
- 4. PRIJETNJI** - rizika iz okruženja, prijetnje za naše razvojne programe i mogućnosti, na koje ne možemo izravno utjecati, ali ih treba predvidjeti i iznaći rješenja koja će voditi razvoju.

SWOT analiza obuhvaća tri osnovna područja djelovanja:

- A) Gospodarstvo (poduzetništvo, poljoprivreda, turizam)
- B) Infrastruktura (komunalna, društvena)
- C) Kvaliteta života (društvene djelatnosti, OCD, kulturna baština, očuvan okoliš)

To je ujedno i osnova za određivanje strateških ciljeva, prioriteta i mjera, odnosno područja djelovanja za sljedeće plansko razdoblje.

**TABLICA 9:** SWOT ANALIZA OPĆINE ERNESTINOVO

SNAGE	SLABOSTI
<b>GOSPODARSTVO (poduzetništvo, poljoprivreda, turizam)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ PG imaju tradiciju i know-how u poljoprivrednoj proizvodnji</li> <li>▶ Tradicija male industrijske proizvodnje (tekstil, namještaj..)</li> <li>▶ Postoji iskustvo i kapaciteti za prihvatanje gostiju (smještaj, plasman lokalnih proizvoda), čime se osigurava dodatni izvor prihoda za mala PG</li> <li>▶ Kiparska kolonija prepoznata kao umjetničko i kulturno događanje stvara dobre preduvjete za razvoj turizma</li> <li>▶ Know-how, dobra tržišna pozicija i visoka razina kvalitete usluge brige o starijim osobama</li> <li>▶ Dobra komunikacija i suradnja Općine s poduzetnicima i PG</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Nedostatni prerađbeni i skladišni kapaciteti u poljoprivrednoj proizvodnji</li> <li>▶ Postojeći turistički kapaciteti (smještaj i prodaja hrane na kućnom pragu) nedovoljno iskorišteni</li> <li>▶ Mali pružatelji turističkih usluga nedovoljno angažirani u plasmanu usluga; ovisni o potražnji jedne turističke agencije</li> <li>▶ Turistička ponuda nedovoljno povezana s kiparskom kolonijom</li> <li>▶ Nedostatni organizacijski/ menadžerski i marketinški kapaciteti za okrugnjavanje i osuvremenjivanje turističke ponude, a time i ozbiljniju tržišnu utakmicu</li> <li>▶ Nedostatni sadržaji za cjelovitu turističku ponudu na području OEr</li> <li>▶ Nedovoljna spremnost na suradnju i udruživanje te zajednički tržišni nastup umanjuje konkurenčnost malih proizvođača</li> <li>▶ Poduzetnici i PG nedovoljno koriste poticajna sredsta i fondove EU (nedostatni finansijski i administrativni kapacitet te loše iskustvo s konzultantima)</li> </ul>

SNAGE	SLABOSTI
<b>INFRASTRUKTURA (komunalna, društvena)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Blizina Osijeka i pripadajuće prometne infrastrukture (zračni, cestovni, riječni, željeznički promet) te koridora Vc</li> <li>▶ biciklističke staze dobra poveznica komunalne, turističke i društvene infrastrukture</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Neuređena komunalna infrastruktura u nekim naseljima, posebice kanalizacijska mreža u Laslovu</li> <li>▶ Javne površine u nekim naseljima zapuštene (Laslovo)</li> </ul>
<b>KVALITETA ŽIVOTA (društvene djelatnosti, OCD, kulturna baština, očuvan okoliš)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ veliki broj raznorodnih udruga sa preko 500 članova dobra osnova za provedbu različitih društvenih programa</li> <li>▶ dobra suradnja među udrugama u pripremi zajedničkih programa i pružanju usluga građanima</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Divlje deponije smeća zagađuju okoliš, ugrožavaju zdravlje ljudi i stvaraju ružnu sliku kod posjetitelja i potencijalnih investitora</li> <li>▶ Komunikacija između građana i Općine nedostatna</li> </ul>

PRIlike	PRIJETNJE
<b>GOSPODARSTVO (poduzetništvo, poljoprivreda, turizam)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Poslovno povezivanje malih PG, okupnjavanje proizvodnje i zajednički nastup na tržištu s konkurentnim kolicinama i standardiziranim kvalitetom proizvoda</li> <li>▶ Potražnja za ekološkim proizvodima otvara mogućnost daljnog jačanja ekološke proizvodnje uz specijalizaciju i poslovno povezivanje</li> <li>▶ Županijski sustav navodnjavanja stvara priliku za okupnjavanje, višu razinu specijalizacije unutar poljoprivredne proizvodnje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ mladi obrazovani ljudi odlaze u veće centre i inozemstvo te tako umanjuju kadrovsu osnovu za razvoj poduzetništva i ostale gospodarske djelatnosti</li> <li>▶ administrativna sporost na nacionalnoj razini znatno demotivira za nova ulaganja i razvojne programe</li> <li>▶ nedostupnost povoljnim finansijskim sredstvima i instrumentima usporava ulaganja, rast i razvoj</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ Mjere PRR RH pružaju mogućnost sufinanciranja preradbenih kapaciteta za poljoprivredne proizvode (sušare, skladišni i preradbeni pogoni)</li> <li>▶ Poslovno povezivanje turističke ponude i zajednički nastup prema drugim agencijama i poslovnim prilikama (riječni kruzeri)</li> <li>▶ Stvaranje novih turističkih sadržaja, odnosno oblikovanje zajedničkog turističkog proizvoda Općine</li> <li>▶ know-how u poslovanju s plinskim energetima otvara mogućnost za širenje poslovanja i stvaranje novih radnih mesta</li> <li>▶ stvaranje vlastite razvojne agencije ili tehničke podrške za pripremu projekata OEr, poduzetnika, PG i udruga</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ nema kontinuiteta u pripremi i realizaciji projekata te se sredstva nedovoljno koriste, a samim time i usporava razvoj</li> <li>▶ nesigurno tržište kod malih poduzetnika i PG dovodi do taktike oslanjanja isključivo na vlastite snage bez sklonosti riziku te se propuštaju razvojne prilike</li> </ul>
<b>PRILIKE</b>	<b>PRIJETNJE</b>
<b>INFRASTRUKTURA (komunalna, društvena)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ uređenje meandra s kupalištem i izletištem stvara priliku za dopunu turističke ponude te prostor za kvalitetnije provođenje slobodnog vremena lokalnog stanovništva</li> <li>▶ stvaranje kapaciteta za sustavno gospodarenje nekretninama u vlasništvu Općine te stvaranje poveznice s turizmom i poduzetništvom</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ nedovoljni kapaciteti za upravljanje javnim površinama dovode do zapuštenosti te znatno smanjuju vrijednost okolnim nekretninama</li> <li>▶ nedostaje institucija komunalnog redara koji bi sankcionirao neodgovorno upravljanje okolišem od strane samih građana</li> </ul>
<b>KVALITETA ŽIVOTA (društvene djelatnosti, OCD, kulturna baština, očuvan okoliš)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ blizina Osijeka omogućuje pristup društvenim i sportskim sadržajima te na taj način motivira veći broj obitelji na život u prigradskom prstenu (jeftinije nekretnine, a veća kvaliteta života)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▶ nedovoljna briga o očuvanju okoliša stvara prijetnju za zdravlje stanovnika te ugrožava proces novih migracija iz Osijeka</li> </ul>



08

## *Razvojna načela*



Koncept održivog razvoja podrazumijeva uravnotežen i pravičan gospodarski razvoj uz istovremeno postizanje ekonomskih, društvenih i okolišnih ciljeva. The Global Development Research Center ga definira kao: Održavanje ravnoteže između ljudske potrebe za poboljšanjem kvalitete življenja i blagostanja s jedne strane te očuvanja prirodnih izvora i ekosustava, o kojima ovise buduće generacije.

Za postizanje ujednačenog razvoja Općine Ernestinovo važno je poštivati osnovna načela održivog razvoja i ugraditi ih u sve faze procesa strateškog planiranja.

Ključna načela:

**1. Sudjelovanje** – razvoj koji podrazumi-jeva suradnju sva tri sektora društva, kroz otvorenost i međusobno uvažava-je stvara se ravnoteža postizanja općih i pojedinačnih interesa.

**2. Kreativnost i inovacije** – ubrzani razvoj moguće je temeljiti jedino na kreativnom i inovativnom pristupu, uz stalno otvaranje prostora za nove i drugačije pristupe u sagledavanju stvarnosti i razvojnih potencijala.

**3. Odgovorno upravljanje resursima** – pažljivo upravljanje te odgovorno i trajno očuvanje, posebice neobnovljivih

resursa; racionalna i učinkovita upotreba energije i prirodnih izvora.

#### **4. Odgovorno upravljanje kulturnom baštinom**

**baštinom** – zaštita kulturnog identite-ta, tradicije i nasljeđa; kulturna baština kao trajni zajednički resurs - temelj ekonomskog i društvenog razvoja; isto tako važno je svima omogućiti jednak pristup umjetničkim, kulturnim i druš-tvenim sadržajima.

**5. Društvena odgovornost** – postizanje visoke razine osobne odgovornosti za upravljanje općim dobrima i postizanje zajedničkih ciljeva; poštivanje standarda društvene odgovornosti poduzeća, JLS, OCD i svih ostalih dionika lokalnog razvoja.

#### **6. Solidarnost i socijalna osjetljivost**

– poštivanje osnovnih ljudskih vrijedno-sti, pravo svakoga čovjeka na dostojan život, pravo na rad, pristup neophod-nim uslugama i sredstvima te pravo na dostojanstveno starenje.

Razvojna načela trebaju biti vidljiva kroz sve procese pripreme, provedbe i procjene uspješnosti ove strategije. Ona se isto tako ogledaju i kroz komunikacijski plan sa stanovnicima OEr i sve ostale oblike djelovanja JLS.

**09**

# **Vizija, prioriteti i pravci razvoja**



## 9.1. Vizija razvoja

Općina Ernestinovo je prostor kvalitetnog življenja koji spaja pogodnosti visokih standarda urbane kulture i stanovanja u uređenom ruralnom okruženju.

## 9.2. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere

Perspektive razvoja Općine Ernestinovo zasnovane su na dugoročnoj viziji, ali i pomnoj analizi resursne osnove i razvojnih prilika. Ovom Strategijom određena su 4 cilja, koja ujedno predstavljaju i područja djelovanja za naredno plansko razdoblje:

**Cilj 1:** Konkurentno gospodarstvo - polazište rasta i razvoja te stvaranja nove vrijednosti stvaranjem poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva te razvoj turističke ponude;

**Cilj 2:** Konkurentna poljoprivredna proizvodnja - polazeći od tradicije i solidne resursne osnove planira se unapređenje

poljoprivredne infrastrukture i povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje posebice malih PG;

**Cilj 3:** Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru - prostor kvalitetnog življenja prepostavlja daljnje unapređenje komunalne i društvene infrastrukture, unapređenje socijalne slike OEr te jačanje ljudskih resursa za apsorpciju sredstava iz EU fondova i upravljanje razvojnim programima;

**Cilj 4:** Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti - odgovoran pristup održivom razvoju te stvaranje osnove za kvalitetu življenja i razvoj turističke ponude ukazuje na prioritete održivog gospodarenja energijom, postizanja visoke razine energetske učinkovitosti te provedbu mjera zaštite prirode i očuvanja okoliša.

Svi ciljevi usklađeni su s principima održivog rasta i razvoja te obuhvaćaju prioritetna područja djelovanja i ulaganja, kako kroz projekte i programe OEr, tako i kroz razvojne programe drugih dionika javnog, poslovnog i civilnog sektora.

**TABLICA 10:** STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

CILJ 1: KONKURENTNO GOSPODARSTVO	
Prioriteti	Mjere
<b>1.1. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA</b>	<b>1.1.1.</b> POSLOVNA PODRŠKA STRATEŠKIM PROJEKTIMA
	<b>1.1.2.</b> PODRŠKA MALIM I SREDNJIM PODUZETNICIMA U PRISTUPU FINANCIJSKIM SREDSTVIMA
	<b>1.1.3.</b> POTPORA JAČANJU KAPACITETA MALIH I SREDNJIH PODUZETNIKA
	<b>1.1.4.</b> PODRŠKA POSLOVNOM UDRUŽIVANJU
	<b>1.1.5.</b> IZGRADNJA, PROŠIRENJE I ODRŽAVANJE POSLOVNIH ZONA
<b>1.2. POTPORA RAZVOJU TURISTIČKE PONUDE</b>	<b>1.2.1.</b> PODRŠKA RAZVOJU I ODRŽAVANJU BICIKLISTIČKIH STAZA
	<b>1.2.2.</b> IZGRADNJA, PROŠIRENJE I ODRAŽAVANJE MALE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE
	<b>1.2.3.</b> PODRŠKA PROŠIRENJU I UNAPREĐENJU KVALITETE SMJEŠTAJNIH KAPACITETA
	<b>1.2.4.</b> POTICANJE I PODRŠKA STVARANJU I PROMOCIJI NOVIH TURISTIČKIH PROIZVODA
	<b>1.2.5.</b> POTICANJE I PODRŠKA RAZVOJU KULTURNOG TURIZMA
CILJ 2: KONKURENTNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	
Prioriteti	Mjere
<b>2.1. RAZVOJ POLJOPRIVREDNE INFRASTRUKTURE</b>	<b>2.1.1.</b> IZGRADNJA, PROŠIRENJE I ODRŽAVANJE SUSTAVA ODvodnje i navodnjavanja
	<b>2.1.2.</b> IZGRADNJA SKLADIŠNO-PRERAĐIVAČKIH POGONA
	<b>2.1.3.</b> IZGRADNJA I ODRŽAVANJE POLJSKIH I PRISTUPNIH puteva

<b>2.2. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE</b>	<b>2.2.1. POTPORA POSLOVNOM UDRUŽIVANJU</b>
	<b>2.2.2. RAZVOJ EKOLOŠKE I INTEGRIRANE POLJOPRIVREDE</b>
	<b>2.2.3. PODRŠKA DIVERZIFIKACIJI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE</b>
	<b>2.2.4. POTPORA STANDARDIZACIJI I POVEĆANJU KVALITETE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA</b>
	<b>2.2.5. POTICANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI - BOLJE TRŽIŠNO POZICIONIRANJE</b>

### CILJ 3: VISOKA KVALITETA ŽIVLJENJA U RURALNOM PROSTORU

Prioriteti	Mjere
<b>3.1. RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA</b>	<b>3.1.1. RAZVOJ KOMPETENCIJA I TIMOVA ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA</b>
	<b>3.1.2. RAZVOJ ZNANJA I VJEŠTINA - PRILAGODBA TRŽIŠTU RADA</b>
	<b>3.1.3. POTICANJE CJELOŽIVOTNOG UČENJA</b>
<b>3.2. UNAPREĐENJE RADA JAVNE UPRAVE</b>	<b>3.2.1. INFORMATIZACIJA I DIGITALIZACIJA POSLOVANJA TE OPREMANJE I KORIŠTENJE NOVIH TEHNOLOGIJA</b>
	<b>3.2.2. SUSTAVNA EDUKACIJA OPĆINSKIH SLUŽBENIKA</b>
	<b>3.2.3. UNAPREĐENJE KOMUNIKACIJE S GRAĐANIMA</b>
	<b>3.2.4. UNAPREĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA</b>
<b>3.3. UNAPREĐENJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE</b>	<b>3.3.1. IZGRADNJA, OBNOVA I UNAPREĐENJE SUSTAVA VO-DOOPSKRBE I ODVODNJE</b>
	<b>3.3.2. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE STAMBENE INFRASTRUKTURE</b>
	<b>3.3.3. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE LOKALNIH I NE-RAZVRSTANIH CESTA</b>
	<b>3.3.4. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE BICIKLISTIČKIH I PJEŠAČKIH STAZA</b>
	<b>3.3.5. IZGRADNJA, OBNOVA I UREĐENJE TRGOVA I JAVNIH PROSTORA</b>
	<b>3.3.6. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE</b>
	<b>3.3.7. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE PLINSKE MREŽE</b>

<b>3.4. UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE</b>	<b>3.4.1. IZGRADNJA, OBNOVA, OPREMANJE I ODRŽAVANJE OBJEKATA ZA PREDŠKOLSKI I ŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE</b> <b>3.4.2. OČUVANJE, OBNOVA I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE BAŠTINE</b> <b>3.4.3. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE SPORTSKO-REKREACIJSKE INFRASTRUKTURE</b> <b>3.4.4. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE DRUŠVENIH I KULTURNIH CENTARA</b> <b>3.4.5. RAZVOJ I UNAPREĐENJE KULTURNIH PROGRAMA</b> <b>3.4.6. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE VATROGASNE INFRASTRUKTURE I UNAPREĐENJE VATROGASTVA</b>
<b>3.5. UNAPREĐENJE SOCIJALNE SLIKE OPĆINE</b>	<b>3.5.1. UNAPREĐENJE SKRBI O STARIJOJ POPULACIJI I SOCIJALNO ISKLJUČENIM OSOBAMA</b> <b>3.5.2. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE USTANOVA SOCIJALNE SRBI</b> <b>3.5.3. UNAPREĐENJE SUSTAVA PODRŠKE SIROMAŠNIM OBITELJIMA</b>
<b>3.6. RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA</b>	<b>3.6.1. RAZVOJ SUSTAVA PODRŠKE ORGANIZACIJAMA CIVILNOGA DRUŠTVA</b> <b>3.6.2. JAČANJE VIDLJIVOSTI RADA OCD-OVA</b> <b>3.6.3. JAČANJE ODRŽIVOSTI OCD-OVA KROZ PROGRAME DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA</b> <b>3.6.4. UNAPREĐENJE MODELA TRANSPARENTNE DODJELE SREDSTAVA OCD-OVA IZ PRORAČUNA OPĆINE</b>

**CILJ 4: OČUVAN OKOLIŠ I VISOKA RAZINA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI**

<b>Prioriteti</b>	<b>Mjere</b>
<b>4.1. OSIGURANJE POUZDANE I KVALITETNE OPSKRBE ENERGIJOM</b>	<b>4.1.1. PROMOVIRANJE I POTICANJE POBOLJŠANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI</b> <b>4.1.2. IZGRADNJA, OBNOVA I UNAPREĐENJE EKOLOŠKI PRIHVATLJIVE JAVNE RASVJETE</b> <b>4.1.3. PODRŠKA ZELENOM PODUZETNIŠTVU</b>

<b>4.2. ZAŠTITA PRIRODE I OČUVANJE OKOLIŠA</b>	<b>4.2.1. PROVEDBA MJERA ZA ZAŠTITU VODA I TLA</b>
	<b>4.2.2. UNAPREĐENJE SUSTAVA ODRŽIVOG GOSPODARENJA OTPADOM</b>
	<b>4.2.3. IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA</b>
	<b>4.2.4. OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI</b>

### 9.3. Očekivani rezultati prema prioritetima i mjerama

Očekivani rezultati po planiranim mjerama kojima se ostvaruju prioritetna područja djelovanja, a dugoročno i strateški ciljevi prikazani su u tablici 10. Time je ostvarena veza između projekata koji će se realizirati u narednom planskom razdoblju te stvorena osnova za određivanje pokazatelja uspješnosti (tablica 14).

**TABLICA 11:** OČEKIVANI REZULTATI PREMA ODABRANIM PRIORITETIMA I MJERAMA

<b>CILJ 1: KONKURENTNO GOSPODARSTVO</b>	
<b>Mjere</b>	<b>Očekivani rezultati</b>
<b>Prioritet 1.1. STVARANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA ZA RAZVOJ PODUZETNIŠTVA</b>	
<b>1.1.1. POSLOVNA PODRŠKA STRATEŠKIM PROJEKTIMA</b>	Veća konkurentnost na tržištu; viša razina stabilnosti poslovanja; veći broj radnih mjesta.
<b>1.1.2. PODRŠKA MALIM I SREDNJIM PODUZETNICIMA U PRISTUPU FINANCIJSKIM SREDSTVIMA</b>	Osiguran pristup povoljnim finansijskim sredstvima omogućio rast i nove poslovne prilike.
<b>1.1.3. POTPORA JAČANJU KAPACITETA MALIH I SREDNJIH PODUZETNIKA</b>	Povećani broj edukacijskih programa za poduzetnike; ojačani ljudski resursi; viša razina zaposlenosti.
<b>1.1.4. PODRŠKA POSLOVNOM UDRUŽIVANJU</b>	Olakšano poslovanje poduzetnicima; veća konkurenčnost, prihodi i zaposlenost.
<b>1.1.5. IZGRADNJA, PROŠIRENJE I ODRŽAVANJE POSLOVNIH ZONA</b>	Privlačenje novih ulaganja; pojačana gospodarska aktivnost

<b>Prioritet 1.2. POTPORA RAZVOJU TURISTIČKE PONUDE</b>	
<b>1.2.1. PODRŠKA RAZVOJU I ODRŽAVANJU TURISTIČKIH puteva i biciklističkih staza</b>	Razvijena mreža biciklističkih staza, poboljšana kvaliteta života; bogatija turistička ponuda; veći broj posjeta.
<b>1.2.2. Izgradnja, proširenje i odražavanje turističke infrastrukture</b>	Proširenje i obogaćenje turističke ponude; više prihoda od turizma i novo zapošljavanje
<b>1.2.3. Podrška proširenju i unapređenju kvalitete smještanih kapaciteta</b>	Veća konkurentnost na tržištu; veći broj noćenja; viša razina kvalitete turističkih usluga; veći prihodi.
<b>1.2.4. Poticanje i podrška stvaranju i promociji novih turističkih proizvoda</b>	Proširenje turističke ponude; veći prihodi, novo zapošljavanje.
<b>1.2.5. Poticanje i podrška razvoju kulturnog turizma</b>	Razvijena turistička ponuda; bolja tržišna pozicija Oer kao turističke destinacije.
<b>CILJ 2: KONKURENTNA POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA</b>	
Mjere	Očekivani rezultati
<b>Prioritet 2.1. RAZVOJ POLJOPRIVREDNE INFRASTRUKTURE</b>	
<b>2.1.1. Izgradnja, proširenje i održavanje sustava odvodnje i navodnjavanja</b>	Uspostavljen funkcionalni sustav odvodnje i navodnjavanja, povećanje konkurentnosti, smanjenje utjecaja globalnog zatopljenja i promjene klime, viši prinosi i zarada poljoprivrednika.
<b>2.1.2. Izgradnja skladišno-prerađivačkih pogona</b>	Izgrađeni i opremljeni odgovarajući skladišno prerađivački pogoni; viša razina produktivnosti, stvaranje dodane vrijednosti, zarada, novo zapošljavanje.
<b>2.1.3. Izgradnja i održavanje poljskih i pristupnih puteva</b>	Podizanje razine sigurnosti u prometu i poljoprivredi. Uspostavljena optimalna mreža poljskih i pristupnih putova, olakšana komunikacija.
<b>Prioritet 2.2. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE</b>	
<b>2.2.1. Potpora poslovnom udruživanju</b>	Konkurentna i održiva poljoprivredna proizvodnja;
<b>2.2.2. Razvoj ekološke i integrirane poljoprivrede</b>	Povećan broj ekoloških imanja; povećana zapošlenost; povećana konkurentnost poljoprivredne proizvodnje.

<b>2.2.3. PODRŠKA DIVERZIFIKACIJI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE</b>	Viša razina konkurentnosti i održivosti PG.
<b>2.2.4. POTPORA STANDARDIZACIJI I POVEĆANJU KVALITETE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA</b>	Povećana kvaliteta poljoprivrednih proizvoda; povećana konkurentnost.
<b>2.2.5. POTICANJE PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI-BOLJE TRŽIŠNO POZICIONIRANJE</b>	Poboljšano pozicioniranje poljoprivrednih proizvođača na tržištu; veća prodaja i zarada.

**CILJ 3: VISOKA KVALITETA ŽIVLJENJA U RURALNOJ SREDINI**

Mjere	Očekivani rezultati
<b>Prioritet 3.1. RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA</b>	
<b>3.1.1. RAZVOJ KOMPETENCIJA TIMOVA ZA PRIPREMU I PROVEDBU EU PROJEKATA</b>	Optimalni kapaciteti za pripremu i provedbu EU projekata; veća apsorpcija EU i domaćih fondova. Stvoren održiv sustav upravljanja projektima; optimizacija troškova i koristi za lokalnu zajednicu
<b>3.1.2. RAZVOJ ZNANJA I VJEŠTINA-PRILAGODBA TRŽIŠTU RADA</b>	Radni potencijal prilagođen potrebama tržišta rada; veća konkurentnost radne snage
<b>3.1.3. POTICANJE CJELOŽIVOTNOG UČENJA</b>	Viša razina znanja i konkurentnosti radne snage; viša razina konkurentnosti gospodarstva
<b>Prioritet 3.2. UNAPREĐENJE RADA JAVNE UPRAVE</b>	
<b>3.2.1. INFORMATIZACIJA I DIGITALIZACIJA POSLOVANJA TE OPREMANJE I KORIŠTENJE NOVIH TEHNOLOGIJA</b>	Olakšana i optimizirana komunikacija i upravljanje informacijama unutar javne uprave; viša razina učinkovitosti rada javne uprave.
<b>3.2.2. SUSTAVNA EDUKACIJA OPĆINSKIH SLUŽBENIKA</b>	Viša razina kompetencija i učinkovitosti javne uprave; kvalitetnija usluga prema građanima.
<b>3.2.3. UNAPREĐENJE KOMUNIKACIJE S GRAĐANIMA</b>	Bolja komunikacija s građanima; kvalitetnije i raznovrsnije usluge prema građanima; viša razina građanske participacije.
<b>3.2.4. UNAPREĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA</b>	Viša razina sigurnosti.

<b>Prioritet 3.3. UNAPREĐENJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE</b>	
<b>3.3.1. IZGRADNJA, OBNOVA I UNAPREĐENJE SUSTAVA VODOOPSKRBE I ODVODNJE</b>	Razvijen optimalan sustav vodoopskrbe i odvodnje.
<b>3.3.2. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE STAMBENE INFRASTRUKTURE</b>	Viša kvaliteta stanovanja; povećan broj stambenih jedinica; viša razina kvalitete javnih usluga.
<b>3.3.3. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE LOKALNIH NERAZVRSTANIH CESTA</b>	Poboljšana prometna komunikacija i sigurnost u prometu.
<b>3.3.4. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE BICIKLISTIČKIH I PJEŠAČKIH STAZA</b>	Razvijena prometna infrastruktura, viša razina sigurnosti
<b>3.3.5. IZGRADNJA, OBNOVA I UREĐENJE TRGOVA I JAVNIH PROSTORA</b>	Povećana kultura življjenja, povećan životni standard u ruralnim sredinama, viša razina društvene kohezije
<b>3.3.6. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE JAVNE RASVJETE</b>	Razvijen optimalan i učinkovit sustav javne rasvjete.
<b>3.3.7. IZGRADNJA I ODRŽAVANJE PLINSKE MREŽE</b>	Razvijen optimalni sustav plinske mreže.
<b>Prioritet 3.4. UNAPREĐENJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE</b>	
<b>3.4.1. IZGRADNJA, OBNOVA, OPREMANJE I ODRŽAVANJE OBJEKATA ZA PREDŠKOLSKI I ŠKOLSKI ODOGO I OBRAZOVANJE</b>	Sanirani i adaptirani postojeći te izgrađeni novi objekti opremljeni adekvatnom opremom; veći broj djece uključen u rad predškolskih ustanova; postignuti bolji rezultati u nastavi.
<b>3.4.2. OČUVANJE, OBNOVA I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE BAŠTINE</b>	Kulturna baština primjereno zaštićena; kulturna baština u funkciji zajednice.
<b>3.4.3. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE SPORTSKO-REKREACIJSKE INFRASTRUKTURE</b>	Izgrađena i obnovljena sportska infrastruktura.

<b>3.4.4. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE DRUŠTVENIH I KULTURNIH CENTARA</b>	Izgrađeni i obnovljeni društveni domovi u cijelosti u funkciji razvoja lokalnih zajednica; porast broja kulturnih programa
<b>3.4.5. RAZVOJ I UNAPREĐENJE KULTURNIH PROGRAMA</b>	Povećan broj kulturnih programa; porast broja sudionika i korisnika kulturnih programa.
<b>3.4.6. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE VATROGASNE INFRASTRUKTURE I UNAPREĐENJE VATROGASTVA</b>	Suvremena i funkcionalna Infrastruktura i oprema; viša razina sigurnosti; veća uključenost djece i mladih u rad vatrogasnih društava.

#### **Prioritet 3.5. UNAPREĐENJE SOCIJALNE SLIKE OPĆINE**

<b>3.5.1. UNAPREĐENJE SKRBI O STAROJO POPULACIJI I SOCIJALNO ISKLJUČENIM OSOBAMA</b>	Razvijeni sustav podrške starijoj populaciji; viša kvaliteta života starije i socijalno ranjive populacije.
<b>3.5.2. IZGRADNJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE USTANOVA SOCIJALNE SKRBI</b>	Veći kapacitet za skrb o starijoj populaciji, viša razina življjenja osoba starije dobi i ostalih ranjivih skupina.
<b>3.5.3. UNAPREĐENJE SUSTAVA PODRŠKE SIROMAŠNIM OBITELJIMA</b>	Proširena mreža socijalnih usluga; viša kvaliteta života.

#### **Prioritet 3.6. RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA**

<b>3.6.1. RAZVOJ SUSTAVA PODRŠKE ORGANIZACIJAMA CIVILNOGA DRUŠTVA</b>	Razvijen centar za udruge pruža niz usluga sve većem broju OCD; viša razina građanske participacije; ojačani kapaciteti udruga za privlačenje sredstava; viša razina kvalitete života u zajednici.
<b>3.6.2. JAČANJE VIDLJIVOSTI RADA OCD-OVA</b>	Transparentan rad udruga; veća razina uključenosti građana u projektne aktivnosti udruga.
<b>3.6.3. JAČANJE ODRŽIVOSTI OCD-OVA KROZ PROGRAME DRUŠTVENOG PODUZETNIŠTVA</b>	Viša razina održivosti OCD; osnovana i održiva društvena poduzeća; viša razina zaposlenosti.
<b>3.6.4. UNAPREĐENJE MODELA TRANSPARENTNE DODJELE SREDSTAVA OCD-OVA IZ PRORAČUNA OPĆINE</b>	Transparentnost sustava financiranja projekata i rada udruga; veća učinkovitost potrošnje proračunskih sredstava; razvijen sustav praćenja i vrednovanja.

<b>CILJ 4. OČUVAN OKOLIŠ I VISOKA RAZINA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI</b>	
Mjere	Očekivani rezultati
<b>Prioritet 4.1. ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM</b>	
<b>4.1.1</b> PROMOVIRANJE I POTICANJE POBOLJŠANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI	Viša razina energetske učinkovitosti.
<b>4.1.2.</b> IZGRADNJA, OBNOVA I UNAPREĐENJE EKOLOŠKI PRIHVATLJIVE JAVNE RASVJETE	Viša razina energetske učinkovitosti; kvalitetniji zrak i zdraviji okoliš.
<b>4.1.3.</b> PODRŠKA ZELENOM PODUZETNIŠTVU	Pokrenuta nova poduzeća u području zelenog poduzetništva; viša razina zaposlenosti.
<b>Prioritet 4.2. ZAŠTITA PRIRODE I OČUVANJE OKOLIŠA</b>	
<b>4.2.1.</b> PROVEDBA MJERA ZAŠTITE VODA I TLA	Očuvana kakvoća izvorišta, podzemnih voda i rijeka; očuvana i unapređena kakvoća tla.
<b>4.2.2.</b> UNAPREĐENJE SUSTAVA ODRŽIVOG GOSPODARENJA OTPADOM	Osigurani uvjeti za unapređivanje i provedbu sustava gospodarenja otpadom.
<b>4.2.3.</b> IZGRADNJA I OPREMANJE RECIKLAŽNOG DVORIŠTA	Učinkovitije upravljanje otpadom, očuvan okoliš.
<b>4.2.4.</b> OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI	Izrađen integrirani plan očuvanja biološke raznolikosti; visoka razina biološke raznolikosti.

Za Općinu Ernestinovo iznimno je važno podići konkurentnu osnovu malih gospodarstvenika, kao i PG kako bi se postiglo povećanje prihoda i viša razina zaposlenosti. Kroz izgradnju i proširenje poslovnih zona očekuju se nova ulaganja te pojačana gospodarska aktivnost. Zbog povećanja konkurentnosti malih lokalnih proizvođača, OEr će poticati njihovo poslovno udruživanje i uključivanje u postojeće poslovne asocijacije. Time se znatno olakšava poslovanje poduzetnicima i u konačnici postiže viša razina zaposlenosti.

U turističkom sektoru značajno je nastaviti razvijati mrežu biciklističkih staza kako bi se kroz županijsku i međunarodnu mrežu biciklističkih ruta što veći broj turista usmjerio na područje OEr. Istovremeno, radi se na poboljšanju smještajnih kapaciteta i proširenju turističke ponude koja se velikim dijelom zasniva na poveznici aktivnog i kulturnog turizma.

Poljoprivredna proizvodnja kao tradicijska razvojna okosnica i zbog blizine Osijeka, kao potencijalnog potrošača hrane iz prigradskog prstena, treba postići višu razinu specijalizacije, standardizacije i podizanja kvalitete prehrambenih proizvoda. Prateći trendove i razvojne prilike većim uključivanjem ekološke i integrirane poljoprivrede dugoročno se postiže viša razina konkurentnosti i zaposlenosti unutar prostora OEr.

Cilj 3, kojim se postiže viša razina kvalitete življenja ujedno kroz provedbu prioriteta i mjera dovodi do jačanja ljudskih kapaciteta i predstavlja značajnu razvojnu osnovu i za ostale ciljeve. Ljudi su sa svojim znanjima i vještinama pokretač i nositelj svakog razvoja te je iznimno važno voditi brigu o njihovom sustavnom jačanju, cjeloživotnom obrazovanju i stvaranju razvojnih timova.

Unapređenje komunalne i društvene infrastrukture svakako doprinosi kvaliteti življenja, privlačenju mladih obrazovanih obitelji, stvaranju novih kulturnih programa koji ujedno obogaćuju i turističku ponudu te jačaju samu lokalnu zajednicu.

U svakom slučaju, razvojne perspektive i postizanje ciljeva u velikoj će mjeri ovisiti o postizanju kratkoročnih rezultata kroz pojedine projekte i pripadajuće mjere. Njihovo preklapanje i nadopunjavanje ukazuje na međuovisnost i djelovanje pojedinih mjer na različita područja života.

**10**

# **Provedba strategije i mogući izvori financiranja**



Kao preduvjet za korištenje sredstava potpore iz europskih strukturnih fonda, sukladno operativnim programima relevantnim za Općinu Ernestinovo, te ostvarenje zacrtanih ciljeva, prioriteta i mjera navedenih u Strategiji, neophodno je jačati organizacijske, ljudske i financijske kapacitete.

U proračunskom razdoblju 2017-2013, odnosno u IPA programu uočeno je od strane zemalja članica, ali i od same Komisije, da su procedure u procesu pripreme i provedbe često prekomplikirane, predugo traju i preskupe su (pogotovo u dijelu pripreme projektne dokumentacije). Da bi se donekle olakšao pristup EU fondovima, Europska Komisija je za razdoblje 2014-2020 pripremila novu regulativu za EU fondove:

1. Opći propis kojima se postavljaju zajednička pravila za ERDF, ESF, Kohezijski fond, EARDF, EMFF

2. Dodatna opća pravila za ERDF, ESF i Kohezijski fond
3. Posebne propise za ERDF, ESF i Kohezijski fond te druge fondove

Republika Hrvatska je tijekom protekle tri godine usvojila 4 Operativna programa, od kojih su u tri operativna programa relevantne mjere koje se odnose na podršku projektima u okviru strategije Općine Ernestinovo. (Operativni program Konkurentnost i Kohezija (OPKK) 2014 -2020; Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) 2014-2020; Operativni program Ruralnog razvoja (OPRR) RH za razdoblje 2014 -2020).

Kako bi se integrirano planiranje fokusiralo na ostvarenje zadanih ciljeva, prioriteta i mjera strategije Općine Ernestinovo, a gdje korisnici/prijavitelji mogu biti sva tri sektora, navedeni su ključni izvori financiranja:

**TABLICA 12:** KLJUČNI IZVORI FINANCIRANJA

<b>Cilj 1: Konkuretno gospodarstvo</b>	
<b>Prioritet: 1.1. Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva</b>	
<b>Prioritet: 1.2. Potpora razvoju turističke ponude</b>	
Mjere za prioritet 1.1.	Izvori financiranja
<b>1.1.1.</b> Poslovna podrška strateškim projektima	<b>OPKK</b> - Promicanje poduzetništva i poticanje stvaranja novih poduzeća - IP 3.a. (EFRR) <sup>16</sup>
<b>1.1.2.</b> Podrška malim i srednjim poduzetnicima u pristupu finansijskim sredstvima	<b>OPKK</b> - Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva - 3a2 (EFRR) i kroz ITU mehanizam  <b>OPKK</b> - Podupiranje kapaciteta a za rast na regionalnim nacionalnim i međunarodnim tržištima - IP 3.d. (EFRR)
<b>1.1.3.</b> Potpora jačanju kapaciteta malih i srednjih poduzetnika	<b>OPKK</b> - Promicanje poduzetništva i poticanje stvaranja novih poduzeća - IP 3a  <b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - podmjera 4.1., 4.3. i 4.4.
<b>1.1.4.</b> Podrška poslovnom udruživanju	<b>CBC RH-SRB</b> <sup>17</sup> - Poticanje konkurentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskom području - Prioritetna os 4  <b>OPRR</b> - Uspostavljanje skupina proizvođača i organizacija - uspostavljanje proizvođačkih grupa i organizacija - podmjera 9.1.1.
<b>1.1.5.</b> Izgradnja, proširenje i održavanje poslovnih zona	<b>OPKK</b> - Razvoj i izrada projektne dokumentacije za IRI <sup>18</sup> infrastrukturne projekte - IP <sup>19</sup> 1.a.
Mjere za prioritet 1.2.	Izvori financiranja
<b>1.2.1.</b> Podrška razvoju i održavanju turističkih puteva i biciklističkih staza	<b>OPRR</b> - Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture - 8.5.2.  <b>CBC RH-SRB</b> - Podrška razvoju turizma i očuvanju kulturne i prirodne baštine - Prioritetna os 3
<b>1.2.2.</b> Izgradnja, proširenje i održavanje turističke infrastrukture	<b>OPRR</b> - Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture - 8.5.2.

<sup>16</sup> Evropski fond za regionalni razvoj<sup>18</sup> Istraživanje, Razvoj i Inovacije<sup>17</sup> Prekogranični program Hrvatska - Srbija<sup>19</sup> Investicijski Prioritet

<b>1.2.3.</b> Podrška proširenju i unapređenju kvalitete smještajnih kapaciteta	<b>OPRR</b> - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja - razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima - podmjera 6.4.1.  <b>OPULJP</b> - Održiva integracija mladih na tržište rada, posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i izloženi su riziku socijalne isključenosti i mladi iz marginaliziranih zajednica - IP 8ii
<b>1.2.4.</b> Poticanje i podrška stvaranju i promociji novih turističkih proizvoda	<b>OPRR</b> - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja - potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti - podmjera 6.2.1.
<b>1.2.5.</b> Poticanje i podrška razvoju kulturnog turizma	<b>CBC RH-SRB</b> - Podrška razvoju turizma i očuvanja kulturne i prirodne baštine - Prioritetna os 3  <b>OPKK</b> - Povećanje zapošljivosti i turističkih izdataka kroz unapređenje kulturne baštine 6.c.1. (EFRR) i kroz ITU mehanizam

### Cilj 2: Konkurentna poljoprivredna proizvodnja

Prioritet 2.1. Razvoj poljoprivredne infrastrukture

Prioritet 2.2. Povećanje konkurenčnosti poljoprivredne proizvodnje

MJERE ZA PRIORITET 2.1.	Izvori financiranja
<b>2.1.1.</b> Izgradnja, proširenje i održavanje sustava odvodnje i navodnjavanja	<b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu- Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja - podmjera 4.3.1.
<b>2.1.2.</b> Izgradnja skladišno - prerađivačkih pogona	<b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Korištenje obnovljivih izvora energije - Podmjera 4.1.3.  <b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima - Podmjera 4.2.1.
<b>2.1.3.</b> Izgradnja i održavanje poljskih i pristupnih puteva	<b>OPRR</b> - Ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta - podmjera 7.2.2.

MJERE ZA PRIORITET 2.2.	Izvori financiranja
<b>2.2.1.</b> Potpora poslovnom udruživanju	<b>OPRR</b> <sup>20</sup> - Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija - Podmjera 9.1.  <b>OPRR</b> - Suradnja - Podmjera 16.1. ; 16.2. i 16.4
<b>2.2.2.</b> Razvoj ekološke i integrirane poljoprivrede	<b>OPRR</b> - Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina - Podmjera 1.1.  <b>OPKK</b> - Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla te promicanje eko usluga - IP 6.iii. (EFRR)  <b>OPRR</b> - Ekološki uzgoj - Podmjera 11.1. i 11.2.  <b>OPRR</b> - Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene - Podmjera 10.1.
<b>2.2.3.</b> Podrška diverzifikaciji poljoprivredne proizvodnje	<b>OPRR</b> - Potpora za sudjelovanje poljoprivrednika u sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode - podmjera 3.1.  <b>OPRR</b> - Ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima - podmjera 6.4.
<b>2.2.4.</b> Potpora standardizaciji i povećanju kvalitete poljoprivrednih proizvoda	<b>OPRR</b> - Razvoj poljoprivrednih gospodarstva i poslovanja - Podmjera 6.1.; 6.2.; 6.3. i 6.4.  <b>OPRR</b> - Sustav kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu - Podmjera 3.1. 3.2.  <b>OPKK</b> - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća poljoprivrednog sektora IP 3a (EFRR)
<b>2.2.5.</b> Poticanje promotivnih aktivnosti - bolje tržišno pozicioniranje	<b>OPRR</b> - Potpore za demonstracijske i informativne aktivnosti - Podmjera 1.2.  <b>OPRR</b> - Potpora za aktivnosti informiranja i promoviranja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu - Podmjera 3.2.

<b>Cilj 3: Visoka kvaliteta življenja u ruralnom prostoru</b>	
<b>Prioritet 3.1. Razvoj ljudskih resursa</b> <b>Prioritet 3.2. Unapređenje rada javne uprave</b> <b>Prioritet 3.3. Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture</b> <b>Prioritet 3.4. Unapređenje društvene infrastrukture</b> <b>Prioritet 3.5. Unapređenje socijalne slike Općine</b> <b>Prioritet 3.6. Razvoj civilnog društva</b>	
<b>Mjere za prioritet 3.1.</b>	<b>Izvori financiranja</b>
<b>3.1.1.</b> Razvoj kompetencija i timova za pripremu i provedbu EU projekata	<b>OPULJP</b> - Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom, informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja IP 10.iii. (ESF)
<b>3.1.2.</b> Razvoj znanja i vještina - prilagodba tržištu rada	<b>OPULJP</b> - Povećati zaposlenost i brzu integraciju mladih osoba koje nisu zaposlene, u obrazovanju ili osposobljavanju na tržištu rada - 8.ii.1. (ESF)  <b>OPULJP</b> - Održiva integracija mladih na tržište rada, posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se i izloženi su riziku socijalne isključenosti i mlađi iz marginaliziranih zajednica - IP 8.ii. (ESF)
<b>3.1.3.</b> Poticanje cjeloživotnog učenja	<b>OPULJP</b> - Obrazovanje i cjeloživotno učenje - Unapređenje kvalitete i relevantnosti obrazovnog sustava za odrasle i podrška odraslima te unapređenje njihovih vještina i kompetencija 10.iii.3. (ESF) - kroz ITU mehanizam
<b>Mjere za prioritet 3.2.</b>	<b>Izvori financiranja</b>
<b>3.2.1.</b> Informatizacija i digitalizacija poslovanja, te korištenje IT tehnologija	<b>OPKK</b> - Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže IP 2a
<b>3.2.2.</b> Sustavna edukacija općinskih službenika	<b>OPULJP</b> - Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom, informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja IP 10.iii. (ESF)

<b>3.2.3.</b> Unapređenje komunikacije s građanima	<b>OPRR</b> - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima - Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo , uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezana infrastrukturu - podmjera 7.4.1.
<b>3.2.4.</b> Unapređenje sustava zaštite i spašavanja	<b>OPRR</b> - Upravljanje rizicima -podmjera 17.1.
<b>Mjere za prioritet 3.3.</b>	<b>Izvori financiranja</b>
<b>3.3.1.</b> Izgradnja, obnova i unapređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	<b>OPRR</b> - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima - Ulaganje u građenje javnih sustava za vodoopskrbu , odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda - podmjera 7.2.1.
<b>3.3.2.</b> Izgradnja, obnova i održavanje stambene infrastrukture	<b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Podmjera 4.3. i 4.4 Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
<b>3.3.3.</b> Izgradnja, obnova i održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta	<b>OPRR</b> - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima - Ulaganje u građenje nerazvrstanih cesta - podmjera 7.2.2.
<b>3.3.4.</b> Izgradnja, obnova i održavanje biciklističkih i pješačkih staza	<b>CBC RH-SRB</b> - Podrška razvoju turizma i očuvanju kulturne i prirodne baštine - Prioritetna os 3  <b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Podmjera 4.3. i 4.4.
<b>3.3.5.</b> Izgradnja, obnova i uređenje trgova i javnih prostora	<b>OPRR</b> - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima - Ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo , uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezana infrastrukturu - podmjera 7.4.1. i kroz LAG natječaj
<b>3.3.6.</b> Izgradnja, obnova i održavanje javne rasvjete	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
<b>3.3.7.</b> Izgradnja i održavanje plinske mreže	<b>OPKK</b> - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru - SC 4c3

Mjere za prioritet 3.4.	Izvori financiranja
<b>3.4.1.</b> Izgradnja, obnova, opremanje i održavanje objekata za predškolski i školski odgoj i obrazovanje	<b>OPKK</b> - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru - SC 4C3
<b>3.4.2.</b> Očuvanje, obnova i održivo korištenje kulturne baštine	<b>OPKK</b> - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine IP 6.c. (EFRR)
<b>3.4.3.</b> Izgradnja, obnova i održavanje sportsko-rekreacijske infrastrukture	<b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - podmjera 4.3. i 4.4.
<b>3.4.4.</b> Izgradnja, obnova i održavanje društvenih i kulturnih centara	<b>OPKK</b> - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru - IP 4c  <b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Podmjera 4.3. i 4.4.
<b>3.4.5.</b> Razvoj i unapređenje kulturnih programa	<b>OPKK</b> - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine - IP 6c
<b>3.4.6.</b> Izgradnja, obnova i održavanje vatrogasne infrastrukture i unapređenje vatrogastva	<b>OPRR</b> - Ulaganja u fizičku imovinu - Mjera 4 / Pod-mjera 4.1. i 4.2
Mjere za prioritet 3.5.	Izvori financiranja
<b>3.5.1.</b> Unapređenje skrbi o starijoj populaciji i socijalno isključenim osobama	<b>OPULJP</b> - Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama , uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije 9.iv.2. (ESF)  <b>OPULJP</b> - Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa IP 9.iv. (ESF)

<b>3.5.2.</b> Izgradnja, obnova i održavanje ustanova socijalne skrbi	<b>OPULJP</b> - Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama , uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije 9.iv.2. (ESF)  <b>OPULJP</b> - Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa IP 9.iv. (ESF)
<b>3.5.3.</b> Unapređenje sustava podrške siromašnim obiteljima	<b>OPULJP</b> - Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, borba protiv svih oblika diskriminacije - 9.i.1. (ESF)
Mjere za prioritet 3.6.	Izvori financiranja
<b>3.6.1.</b> Razvoj sustava podrške organizacijama civilnog društva	<b>OPULJP</b> - Mapiranje potreba nacionalnih manjina, razvoj i provedba lokalnih akcijskih planova usmjerenih na uključivanje i integraciju nacionalnih manjina, poticanje suradnje, edukacije i kampanje podizanja svijesti SC gii  <b>OPULJP</b> - aktivnosti psihosocijalne podrške, pomoći i skrbi, razvoj suradnje i druge aktivnosti usmjerene na hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata koje doprinose uključivanju u društvo - 9.iv.2.
<b>3.6.2.</b> Jačanje vidljivosti rada OCD-a	Lokalni i regionalni proračun (Općina i Županija) u svojim redovitim godišnjim Pozivima za podršku radu udruga
<b>3.6.3.</b> Jačanje održivosti OCD-a kroz programe društvenog poduzetništva	<b>OPULJP</b> - Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te društvene ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju - 9.v.1. (ESF)

<b>3.6.4.</b> Unapređenje modela transparentne dodjele sredstava OCD-a iz proračuna Općine	<b>OPULJP</b> - Izgradnja kapaciteta za sve dionike koji osiguravaju obrazovanje, cjeloživotno obrazovanje, osposobljavanje te zapošljavanje i socijalne politike, uključujući uz pomoć sektorskih i teritorijalnih paktova radi omogućavanja reformi na nacionalnoj regionalnoj i lokalnoj razini - IP 11ii
<b>Cilj 4: Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti</b>	
<i>Prioritet 4.1. Osiguranje pouzdane i kvalitetne opskrbe energijom Prioritet 4.2. Zaštita prirode i očuvanje okoliša</i>	
Mjere za prioritet 4.1.	Izvori financiranja
<b>4.1.1.</b> Promoviranje i poticanje poboljšanja energetske učinkovitosti	<b>OPKK</b> - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije - podupiranje energetske učinkovitosti pametnog upravljanja energijom i korištenjem obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi uključujući javne zgrade te zgrade u stambenom sektoru 4c (EFRR)
<b>4.1.2.</b> Izgradnja, obnova i unapređenje ekološki prihvatljive javne rasvjete	<b>OPKK</b> - Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije - podupiranje energetske učinkovitosti pametnog upravljanja energijom i korištenjem obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi uključujući javne zgrade te zgrade u stambenom sektoru 4c (EFRR)
<b>4.1.3.</b> Podrška zelenom poduzetništvu	<b>OPKK</b> - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma - podmjera 8.5. i 8.6.
Mjere za prioritet 4.2.	Izvori financiranja
<b>4.2.1.</b> Provedba mjera za zaštitu voda i tla	<b>OPKK</b> - Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu - IP 5a
<b>4.2.2.</b> Unapređenje sustava održivog gospodarenja otpadom	<b>OPKK</b> - unapređenje prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada ERDF  <b>OPKK</b> - Sanacija i zatvaranje neodgovarajućih odlagališta i sanacija visoko onečišćenih lokacija ERDF  <b>OPKK</b> - Ulaganje u sektor otpada - IP 6i

<b>4.2.3.</b> Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta	<b>OPKK</b> - unapređenje prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada ERDF  <b>OPKK</b> - Ulaganje u sektor otpada - IP 6i
<b>4.2.4.</b> Očuvanje biološke raznolikosti	<b>OPKK</b> - Osiguranje povoljnih uvjeta za očuvanje prirode i biološke raznolikosti (ERDF)  <b>OPKK</b> - Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla te promicanje eko usluga - IP 6iii  <b>CBC RH-HU</b> - Održivo korištenje prirodnih i kulturnih dobara - prioritetna os 2  <b>CBC RH-SRB</b> - Zaštita okoliša i bioraznolikosti, sprečavanje rizika i promicanje energetske održivosti i efikasnosti - prioritetna os 2

Ostali EU Programi - prilika za finansijsku podršku planiranim mjerama unutar strategije razvoja Općine Ernestinovo.

*Program teritorijalne suradnje INTERREG - Transnacionalni program Dunav 2014 -2020*

Ovaj program temelji se na četiri prioriteta koja su od posebnog značaja za Dunavsku regiju, a projekti koji će biti financirani u okviru ovog Programa bavit će se specifičnim ciljevima formuliranim u okviru svakog posebnog prioriteta i njegovih specifičnih ciljeva:

- ▶ poboljšanje okvirnih uvjeta za inovacije,
- ▶ povećanje kompetencija za poslovne i društvene inovacije,
- ▶ jačanje upravljanja vodama na transnacionalnoj razini i sprječavanje rizika od poplave,

- ▶ poticanje održivog korištenja prirodne i kulturne baštine i resursa,
- ▶ poticanje obnove i upravljanja ekološkim koridorima,
- ▶ poboljšanje pripremljenosti za upravljanje okolišnim rizicima,
- ▶ podrška ekološki prijateljskim i sigurnim transportnim sustavima, kao i uravnotežena pristupačnost urbanim i ruralnim područjima,
- ▶ poboljšanje energetske sigurnosti i energetske učinkovitosti,
- ▶ poboljšanje institucionalnih kapaciteta za rješavanje društvenih izazova.

#### **PROGRAM COSME (KONKURENTOST MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA)**

Program ima za cilj omogućiti lakši pristup finansijskim instrumentima za mala i

srednja poduzeća kako bi njihov doprinos povećanju europskog BDP-a bio gotovo 1,1 milijardu eura na godišnjoj razini.

Osnovni su ciljevi programa:

- ▶ olakšavanje pristupa kapitalu malim i srednjim poduzetnicima,
- ▶ osiguranje povoljnih okolnosti za rast i razvoj malih i srednjih poduzetnika,
- ▶ podupiranje kulture poduzetništva u Europi,
- ▶ osnaženje održive konkurentnosti europskih poduzetnika,
- ▶ podupiranje međunarodnog djelovanja malih i srednjih poduzetnika i njihovog pristupa svjetskim tržištima.

Program Erasmus za sve (više prilika za studente, praktikante, mlade, nastavno osoblje, osobe koje rade s mladima i druge, da poboljšaju vještine, osobni razvoj i zapošljivost)

Program se fokusira na dodanu EU vrijednost i sustavni utjecaj kroz podršku za tri tipa akcija:

- ▶ mogućnosti učenja za pojedince u EU i izvan EU,
- ▶ institucionalna suradnja između obrazovnih ustanova, organizacija mladih, poduzetnika, lokalnih i regionalnih vlasti i udruga,
- ▶ podrška reformama u zemljama članicama kako bi modernizirale sustave obrazovanja i usavršavanja te promicale inovacije, poduzetništvo i zapošljivost.

Erasmus za sve također promiče istraživanje i podučavanje o europskim integracijama te pruža podršku sportskim udruženjima.

Program Horizont 2020 (istraživački, tehnologički i inovacijski projekti)

„Horizon 2020“ je okvirni program koji u periodu od 2014. do 2020. raspolaže s 80 milijardi eura za financiranje istraživačkih tehnologičkih i inovacijskih projekata.

Program putem svojih finansijskih omotnica želi postići nekoliko važnih ciljeva:

- ▶ ojačati znanstvenu poziciju EU poticanjem najviše razine istraživanja,
- ▶ ojačati ulogu i vodstvo industrije u inovacijama uz pomoć velikih ulaganja u ključne tehnologije i olakšavanje pristupa izvorima financiranja za male i srednje poduzetnike,
- ▶ osigurati rješavanje najvažnijih problema europskih građana koji se odnose na klimatske promjene, pojeftinjenje obnovljivih izvora energije, sigurnost hrane, održivost poljoprivrede, zdravlje, rješavanje problema povezanih uz transport i promet.

# Kapaciteti za provedbu strategije



## 11.1. Ljudski kapaciteti

U svakom društvu, zajednici i organizaciji pa tako i jedinici lokalne samouprave (JLS), ljudi su nositelji i pokretači razvojnih promjena. Općina Ernestinovo je mala općina s nedostatnim ljudskim kapacitetima.

Pored načelnika, koji je odgovoran za planiranje i koordinaciju razvojnih programa, provedbeni tim organiziran je kroz Jedinstveni upravni odjel (JUO) s petro zaposlenih, od kojih četvero na stručnim poslovima. Pročelnica JUO jedina je s visokom stručnom spremom; obavlja cijeli niz redovitih administrativno-pravnih poslova te ne može u dovoljnoj mjeri biti uključena u razvojne projekte.

Općina Ernestinovo u svom organizacijskom ustroju ima i vlastiti komunalni pogon sa četvero zaposlenih komunalnih djelatnika. Komunalni tim vodi brigu o održavanju komunalne infrastrukture i javnih površina i za svoj rad godišnje troši 17% ukupnog proračuna OEr. Iako ovakav organizacijski oblik osigurava izvjesnu racionalizaciju troškova održavanja javnih površina, istovremeno je i ključna prepreka u jačanju kadrovske strukture Općine.

Razvojna perspektiva moguća je kroz nekoliko pravaca:

A) korištenje usluga vanjskih stručnih suradnika za područje razvoja, pripreme i provedbe projekata;

B) korištenje usluga Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje te drugih razvojnih agencija i udruga na području Osječko-baranjske županije (OBŽ) koje imaju kapacitete za upravljanje projektima ciklusom;

C) stvaranje lokalne razvojne agencije sa susjednim općinama čime se razvija vlastiti provedbeni kapacitet i osiguravaju kadrovi na kojima će se graditi provedba strategije i ujednačeni razvoj;

D) izdvajanje komunalnog pogona kao zasebnog (društvenog) poduzeća koje dio usluga naplaćuje na tržištu i tako osigurava vlastitu održivost te paralelno zapošljavanje razvojnog tima.

Svaki od ovih modela moguće je i provediv u relativno kratkom vremenskom roku (3-6 mjeseci), a stvara preduvjete za provedbu i praćenje uspješnosti provedbe Strategije razvoja. Pravilnim i promišljenim upravljanjem razvojem moguće je ostvariti i znatne uštede jer se znatan dio plaća članova razvojnog tima može financirati kroz programe i fondove EU. Istovremeno, osiguravaju se sredstva za projekte OEr i ostalih ključnih dionika (OPG-ova, poduzetnika, udruga) te tako ubrzano ostvaruju zacrtani ciljevi ove Strategije.

## 11.2. Financijski kapaciteti

Općina Ernestinovo ima ujednačen i stabilan proračun, što je dobra polazna osnova za planiranje budućeg razvoja. Ukupni prihodi za 2016. godinu iznosi su 6.017.187 HRK, a za 2017. godinu planira se povećanje od 4,54%, odnosno 6.291.350 HRK. Prema ostvarenim rezultatima za 2016. godinu, najveći dio prihoda ostvaruje se kroz prihode od poreza (30,57%) i imovine (16,65%) te upravnih i administrativnih pristojbi (19,73%). Isto tako, značajan udio u prihodima ostvaren je kroz darovnice iz EU fondova, nacionalnih izvora kao i sredstava OBŽ, što za 2016. godinu iznosi 1.871.745 HRK, odnosno 31,11% ukupnog godišnjeg proračuna.

Sukladno dinamici planiranih projekata, za 2017. godinu očekuje se ista razina udjela darovnica u ukupnom proračunu Općine, odnosno iznos od 1.864.000 HRK ili 29,63% ukupnog proračuna. Vlastitim prihodima, bez zaduživanja, OEr uspijeva osigurati sredstva za sufinciranje planiranih razvojnih projekata.

Na strani rashoda, zbog jasnije slike o kapacitetima, potrebno je razdvojiti troškove poslovanja Jedinstvenog upravnog odjela od troškova poslovanja komunalnog pogona. Tako ukupni izdaci JUO za 2016. godinu iznose 980.452 HRK ili 16,36% ukupnih rashoda, dok su izdaci komunalnog pogona 986.000 HRK ili 16,46% ukupnih godišnjih rashoda.

Ako usporedimo promatramo ostvarenje proračuna za 2016. i onaj planski za 2017. godinu zamjetno je povećanje prihoda od poreza (36,63%), što govori o pojačanoj gospodarskoj aktivnosti, a zbog stupanja na snagu novoga Zakona o upravnim pristojbama, znatno se smanjuju prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi (30,68%).

U svakom slučaju, OEr ima kapacitet amortizirati ove disproporcije u pojedinim izvorima prihoda i postići uravnoteženi proračun, kako za 2017. godinu, tako i za naredna trogodišnja razdoblja.

Osim Općine, važno je imati na umu provedbeni i financijski kapacitet ostalih dijonika lokalnog razvoja: poduzetnika, OPG-ova, zadruga, udruga. Kroz različite sustave potpore važno je jačati njihove kapacitete, doprinositi njihovo sve većoj umreženosti te osigurati pristup različitim izvorima financiranja. Kako je za predfinanciranje i sufinciranje projekata koji se financiraju iz EU fondova potrebno osigurati udio vlastitih sredstava, važno je napraviti veznicu s potpornim institucijama (HBOR, HAMAG-BICRO, OBŽ te potencijalno kreditni program prve hrvatske etične banke).

Značajna podrška može se ostvariti i direktnim financiranjem kroz PRR RH, odnosno članstvom u LAG-u Vuka-Dunav, koji kroz LEADER/LCCD pristup otvara nove razvojne prilike za male dionike ruralnog razvoja.

**TABLICA 13:** USPOREDNI PRORAČUN OPĆINE ERNESTINOVO ZA 2016. I 2017. GODINU

<b>PRIHODI</b>	<b>Stavka proračuna</b>	<b>Iznos za 2016.</b>	<b>Plan za 2017.</b>	<b>% promjene pojedinačnih stavki</b>	<b>% promjene u odnosu na ukupan prihod 2016.</b>
Prihodi poslovanja	5.950.187	6.254.350	+5,11	+5,05	
Prihodi od poreza	1.839.490	2.513.350	+36,63	+11,20	
Darovnice	1.871.745	1.864.000	-0,41	-0,13	
Prihodi od imovine	1.016.752	867.500	-14,68	-2,48	
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi	1.187.200	823.000	-30,68	-6,05	
Prihodi od prodaje proizvoda, roba i pružanja usluga	34.000	45.000	+32,35	+0,18	
Donacije od pravnih i fizičkih osoba	0	20.000		+0,33	
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.000	121.500	+12150	+2,00	
Prihod od prodaje nefinancijske imovine	67.800	37.000	-45,43	-0,51	
<b>UKUPNO PRIHODA</b>	<b>6.017.187</b>	<b>6.291.350</b>	<b>+4,54</b>	<b>+4,54</b>	

<b>RASHODI</b>					
Rashodi poslovanja	5.507.002	5.470.350	-0,67	-0,61	
Rashodi za zaposlene	1.182.552	922.326	-22,01	-4,34	
Materijalni rashodi	2.184.500	2.163.424	-0,96	-0,35	
Financijski rashodi	17.000	16.600	-2,35	-0,01	
Subvencije	289.500	384.000	+32,64	+1,58	
Dane pomoći	131.000	130.000	-0,76	-0,02	
Naknade građanima i kućanstvima	426.300	465.000	+9,08	+0,65	
Ostali rashodi	1.276.150	1.389.000	+8,84	+1,88	
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	486.000	989.000	+103,50	+8,39	
<b>UKUPNO RASHODA</b>	<b>5.993.002</b>	<b>6.459.350</b>	<b>+7,78</b>	<b>+7,78</b>	
RAZLIKA	24.985	-168.000	-572,4	-574,4	
Prijenos viška prihoda iz prethodnog razdoblja	-24.985	168.000			
SALDO	0	0			



**12**

## *Praćenje provedbe i procjena uspješnosti*



Sastavni dio ciklusa strateškog planiranja je sustavno praćenje provedbe te procjena uspješnosti u odnosu na planirane pokazatelje. U tom smislu, određeni su pokazatelji za sva prioritetna područja djelovanja i to prema razdobljima u kojima će se provoditi procjena uspješnosti:

- ▶ razdoblje 1: godine 2015/2017
- ▶ razdoblje 2: godine 2018/2020

Općina Ernestinovo će uz podršku vanjskih eksperata postaviti sustav praćenja provedbe strategije, kao osnovu za periodičnu i završnu procjenu. Evaluacija će se provoditi po završetku svakog trogodišnjeg razdoblja te finalna koja će obuhvatiti cjelokupno plansko razdoblje. Rezultati praćenja i procjene u svakom razdoblju bit će osnova za izradu trogodišnjih akcijskih planova te moguće korekcije pokazatelja i ukupne strategije.

Sastavni dio procesa praćenja i vrednovanja je stvaranje baze projekata koji se provode i planiraju provoditi na području OEr, uključujući projekte gospodarstvenika, OPGova

i udruga koji mogu doprinijeti ostvarenju planiranih pokazatelja uspješnosti.

Sustavom monitoringa i evaluacije postiže se:

- ▶ redovito praćenje postignuća strateških ciljeva, realizaciju pojedinih prioriteta i mjeru u odnosu na cjelokupnu strategiju te plan aktivnosti za trogodišnja razdoblja;
- ▶ praćenje i procjenu mogućih promjena u okruženju (razvojne prilike i rizici) u odnosu na početno razdoblje;
- ▶ procjena vlastitih resursa te snaga i slabosti za provedbu strategije u odnosu na ciljne vrijednosti;
- ▶ budnost i spremnost na stvaranje sustava podrške za kvalitetniju apsorpciju fondova i realizaciju ciljeva (pristup finansijskim sredstvima, stručna i tehnička podrška, poslovno povezivanje i jačanje kapaciteta).

**TABLICA 14:** POKAZATELJI USPJEŠNOSTI  
PREMA PRIORITETIMA I PLANSKIM RAZDOBLJIMA

<b>Ciljevi</b>	<b>Pokazatelji uspješnosti</b>	<b>Ciljne vrijednosti (donos u odnosu na početno razdoblje)</b>	
		<b>2015/2017</b>	<b>2018/2020</b>
<b>Cilj 1: Konkurentno gospodarstvo</b>			
Prioritet 1.1. Stvaranje poticajnog okruženja za razvoj poduzetništva	Broj novih radnih mjesta	20	40
	Broj potpora bespovratnih sredstava koja su mali poduzetnici ostvarili kroz EU fondove	4	10
Prioritet 1.2. Potpora razvoju turističke ponude	Broj posjetitelja likovne kolonije	2.000	2.500
	Broj novih turističkih usluga	2	3
<b>Cilj 2: Konkurentna poljoprivredna proizvodnja</b>			
Prioritet 2.1. Razvoj poljoprivredne infrastrukture	% uključivanja poljoprivrednika na vodoopskrbni sustav	50	50
	Metri uređenih poljskih puteva	1600	1650
Prioritet 2.2. Povećanje konkurenčnosti poljoprivredne proizvodnje	Broj malih PG koja su unaprijedila i modernizirala svoje poslovanje kroz EU fondove	4	12
	Broj novih ha pod ekološkom proizvodnjom	20	40
<b>Cilj 3: Visoka kvaliteta življena u ruralnoj sredini</b>			
Prioritet 3.1. Razvoj ljudskih resursa	Broj pripremljenih i prijavljenih projekta na EU fondove	10	20

<b>Ciljevi</b>	<b>Pokazatelji uspješnosti</b>	<b>Ciljne vrijednosti (donos u odnosu na početno razdoblje)</b>	
		<b>2015/2017</b>	<b>2018/2020</b>
Prioritet 3.2. Unapređenje rada javne uprave	Postotak građana obuhvaćen sustavom informiranja	30	50
Prioritet 3.3. Unapređenje komunalne i prometne infrastrukture	Postotak pokrivenosti kanalizacijskom mrežom	20	30
Prioritet 3.4. Unapređenje društvene infrastrukture	Postotak dovršenja rekreacijskog centra "Zagorski kraj"	35	?
Prioritet 3.5. Unapređenje socijalne slike Općine	Broj obitelji korisnika socijalne potpore	40	40
Prioritet 3.6. Razvoj civilnog društva	Broj projekata realiziranih od strane OCD	5	10
<b>Cilj 4: Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti</b>			
Prioritet 4.1. Održivo gospodarenje energijom	Broj realiziranih projekata iz područja energetske učinkovitosti	1	4
	Broj novih radnih mjeseta u području zelenog poduzetništva	2	8
Prioritet 4.2. Zaštita prirode i očuvanje okoliša	Broj realiziranih projekata iz područja zaštite okoliša	1	3
	Broj saniranih odlagališta smeća	1	3

13

# *Komunikacijski plan*



Plan komunikacije prvenstveno treba doprinijeti da stanovnici Općine Ernestinovo imaju dostupne informacije o aktivnostima koje se provode na području Općine, ali i o ključnim dokumentima koji ih se tiču na posredan ili neposredan način.

Komunikacijski plan treba biti alat pomoći kojeg će se informirati stanovništvo o ciljevima, prioritetima, mjerama i relevantnim projektima koji se provode ili se planiraju provoditi na području Općine, kao i o odgovornostima za provedbu pojedinih aktivnosti. Svi planirani komunikacijski alati bi trebali iskoristiti prednosti u lokalnom kontekstu (mediji, oglašavanje, službena web stranica, različite manifestacije itd.). Korištenjem komunikacijskog plana važno je informirati sve ciljne skupine o važnosti ostvarenja ciljeva strategije Općine Ernestinovo, o aktivnostima koje će se provoditi; o mogućnostima financiranja planiranih aktivnosti iz EU fondova i ostalih dostupnih fondova vezanih za pojedine prioritete i mјere, kao i prilagoditi komunikaciju pojedinim ciljanim skupinama te ih na taj način potaknuti na suradnju u postizanju definiranih strateških ciljeva:

1. Konkurentno gospodarstvo
2. Konkurentna poljoprivredna proizvodnja
3. Visoka kvaliteta života u ruralnom prostoru
4. Očuvan okoliš i visoka razina energetske učinkovitosti

Pri osmišljavanju komunikacijskih aktivnosti koje će se provoditi kako bi cijelokupan proces provedbe mјera bio uspješan vodit će se računa da komunikacijske metode i kreirane poruke budu kompatibilne s prevladavajućim društvenim i vjerskim normama na području na kojem se provodi komunikacijska aktivnost. (Na primjer, na području Laslova živi stanovništvo mađarske nacionalne manjine, stoga treba voditi računa o objektivnoj zastupljenosti mađarskog jezika u komunikaciji sa stanovništvom).

Općinska uprava kao nositelj Strategije procijenit će raspoložive ljudske, materijalne i finansijske resurse potrebne za provedbu komunikacijskih aktivnosti.

**TABLICA 15:** PLAN KOMUNIKACIJE

<b>Model komunikacije / Odgovorno tijelo</b>	<b>Svrha / Ciljana skupina</b>	<b>Pokazatelji uspješnosti</b>
Web stranica Općine Ernestinovo / općinska Uprava	Sve relevantne informacije o procesu izrade i prosecu provedbe strategije bit će objavljene na službenoj web-stranici Općine / Stanovništvo općine, javni privredni i civilni sektor	Statistika posjete, redovitost ažuriranja
Sudjelovanje u medijima / svri relevantni subjekti na području Općine (općinska uprava, poslovni subjekti, predstavnici civilnog sektora, pojedinci)	Komunikacija će obuhvaćati kontakt s lokalnim i regionalnim medijima kroz priopćenja za tisacki obavijestiza medije, a sve u cilju pravovremenog informiranja o aktivnostima pojedinih projekata povezanih sa Strategijom i relevantne informacije prema cijajnim skupinama i prema potencijalnim korisnicima	„Press clipping“; kvantitativna i kvalitativna analiza medijskih objava;
Odgovori na upite građana / Predstavnici javne uprave	Dodatno osnažiti transparentnost rada Općinske uprave koja objavljuje akte i odluke u službenom glasniku Općine. Uprava će biti središnje mjesto za pripremu svih informacija vezanih uz izradu i provedbu Strategije, izradu informativnih materijala namijenjenih pojedinim sektorima i ciljanim skupinama, te prikupljanje i analizu informacija dobivenih od strane građana i potencijalnih korisnika. Općinska uprava će kaoli do sada održavati kontinuiranu komunikaciju i korespondenciju s ostalim regionalnim i nacionalnim tijelima i institucijama	Broj upita odaslanih od strane građana i broj odgovorenih upita
Komunikacija putem mjesnih odbora / Uprava i općinski vijećnici	Informiranje, komunikacija i edukacija svih potencijalnih korisnika koji se nalaze na ovom području o mogućnostima koje se otvaraju Strategijom i na taj način osigurati njihovu uključenost u razvojne aktivnosti i projekte.	Zapisnici sa Sjednica, Odluke koje se tiču teme strategije, Financijski izvještaji Općine.
Komunikacija putem društvenih mreža / svri	Iskoristiti sve izraženiji, privatniji i dostupniji model za prijenos kratkih informacija popraćenih slikom; mogućnost stavljanja poveznice (linkanje) na internetska mjesta gdje se nalazi više informacija; mogućnost dobivanja povratnih informacija (lakanje, komentiranje i sl.)	Broj pratitelja i povratnih informacija, komentari, dodatni linkovi

Temeljna načela kojih će se pridržavati sve komunikacijske aktivnosti u okviru provedbe ove strategije su sljedeća:

- ▶ Relevantne informacije će biti prezentirane jasno i razumljivo
- ▶ Relevantne informacije će biti fokusirane na ciljne skupine kojima su namijenjene
- ▶ Relevantne informacije će biti prilagođene specifičnostima medija preko kojih će biti odašiljane
- ▶ Relevantne informacije će biti međusobno komplementarne i konzistentne
- ▶ Relevantne informacije će biti objavljivane redovito kako bi se osiguralo kontinuirano informiranje svih ciljnih skupina

Jedna od neophodnih metoda u komunikaciji je i stalna koordinacija komunikacijskih aktivnosti svih dionika koje doprinose realizaciji strateških ciljeva, stoga će Općina Ernestinovo, kao glavni nositelj aktivnosti imati ključnu ulogu u cijelom procesu. Sustavno zakonom, komunikacijskim planom osigurat će se jednak pristup informacijama te će se pri tome voditi računa da materijali budu dostupni svim skupinama s posebnom pažnjom na njihovo etničko podrijetlo, dobne i spolne razlike, invaliditet i sl. Pravo na informaciju zajamčeno je svima kroz lako dostupne i prilagodljive oblike širenja informacije.

U okviru provedbe komunikacijskog plana uz informiranje ciljnih skupina, osigurat će se i učinkovita interna komunikacija izme-

đu partnerskih institucija koje djeluju na području Općine poštujući model partnerске suradnje kroz zajedničke aktivnosti:

- ▶ Suradnja na pripremi informativnog materijala za pojedine ciljne skupine
- ▶ Suradnja na prikupljanju potrebnih informacija za pripremu materijala za izvještavanje o provedbi Strategije
- ▶ Suradnja kod odabira medija putem kojih će konkretna informacija biti odašljana

Nadalje, komunikacijski plan će osim osiguranja transparentnosti procesa informirati potencijalne korisnike i o:

- ▶ dostupnim mogućnostima financiranja za različite vrste projekata iz sredstava strukturnih instrumenata Europske unije i o različitim aspektima procedure prijave i provedbe tih projekata;
- ▶ povezivanosti i usklađivanju planiranih mjera i relevantnih projekata sukladno njihovoj prihvatljivosti i interesima pojedinih sektora na području Općine;
- ▶ mogućnostima povezivanja i suradnje s različitim društvenim faktorima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini – ostale jedinice lokalne i regionalne samouprave, različite poduzetničke organizacije i udruženja, OPG-i, organizacije civilnog društva.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Izrada Strategije razvoja Općine Ernestinovo 2015. - 2020.



PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja